

**Program aktywnego łagodzenia
skutków bezrobocia
w mieście Częstochowa
w latach 2009-2010**

Częstochowa, kwiecień 2009

SPIS TREŚCI

Preambuła	5
I. Zdefiniowanie problemu	6
II. Diagnoza sytuacji na częstochowskim rynku pracy	8
1. Wpływ niekorzystnych zjawisk gospodarczych na lokalny rynek pracy.....	14
2. Wnioski.....	15
III. Zaangażowane Instytucje i ich rola w Programie.....	17
1. Działania Urzędu Miasta Częstochowa na rzecz pobudzenia przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy.....	17
2. Rola Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie	17
3. Zadania Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	18
4. Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie.....	18
5. Organizacje pozarządowe zaangażowane w realizację Programu	18
IV. Określenie celów, priorytetów i działań	19
Priorytet I. Wspieranie firm istniejących na rynku	20
Działanie 1.1. Tworzenie nowych miejsc pracy – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.....	21
Działanie 1.2. Promocja pożyczek dla MSP	22
Działanie 1.3. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.....	22
Działanie 1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP	23
Poddziałanie 1.4.1. Aktywizacja działań Regionalnej Sieci Promocji i Transferu Technologii	23
Poddziałanie 1.4.2. Usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym.....	24
Poddziałanie 1.4.3. Debaty i konferencje biznesowe	25
Działanie 1.5. Utworzenie Centrum Obsługi Inwestora	25
Priorytet II. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm.....	26
Działanie 2.1. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.....	27
Działanie 2.2. Szkolenia i dotacje dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem	27
Działanie 2.3. Inkubator Przedsiębiorczości dla studentów i absolwentów częstochowskich uczelni	28
Działanie 2.4. Promocja Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego ...	29
Działanie 2.5. Wdrożenie „Instytucji jednego Okienka”	29
Priorytet III. Ochrona zagrożonych miejsc pracy.....	30
Działanie 3.1. Powołanie koordynatora do współpracy z pracodawcami zgłaszającymi zamiar zwolnień grupowych	30

Działanie 3.2. Utworzenie Punktu informacyjno-doradczego dla osób zagrożonych utratą pracy.....	31
Działanie 3.3. Edukacja, jako środek do pozyskania innej pracy – szkolenia i studia podyplomowe	32
Priorytet IV. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy	32
Działanie 4.1. Aktywizacja usług pośrednictwa pracy	33
Działanie 4.2. Poradnictwo zawodowe	34
Działanie 4.3. Staż w miejscu pracy	35
Działanie 4.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych.....	35
Działanie 4.5. Szkolenia i przekwalifikowania	36
Działanie 4.6. Organizacja miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych	37
Działanie 4.7. Organizacja miejsc pracy w ramach robót publicznych	38
Priorytet V. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym	39
Działanie 5.1. Aktywna integracja.....	39
Poddziałanie 5.1.1. Promocja integracji społecznej	39
Poddziałanie 5.1.2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej.....	40
Poddziałanie 5.1.3. Działalność Klubu Aktywizacji Zawodowej.....	41
Poddziałanie 5.1.4. Centrum Integracji Społecznej.....	41
Działanie 5.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży	42
Poddziałanie 5.2.1. Świetlice środowiskowe	42
Poddziałanie 5.2.2. Ochotnicze Hufce Pracy	43
Priorytet VI. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług.....	44
Działanie 6.1. Diagnoza potrzeb edukacji zawodowej w subregionie częstochowskim .45	
Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu.....	45
Poddziałanie 6.2.1. Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych.....	45
Poddziałanie 6.2.2. Partnerstwo dla Częstochowy.....	46
Poddziałanie 6.2.3. Wsparcie ekonomii społecznej.....	47
Poddziałanie 6.2.4. Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego	49
Poddziałanie 6.2.5. Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej instytucji otoczenia biznesu	50
Działanie 6.3. Promocja usług, instrumentów i innych form wsparcia przeciwdziałających bezrobociu.....	50
Działanie 6.4. Wsparcie i profesjonalizacja publicznych służb zatrudnienia	51
Działanie 6.5. Monitoring i analiza rynku pracy	52
V. Efekty realizacji Programu	53

VI. Budżet programu.....	56
VII. Monitoring	56

Preambuła

Program działań na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków bezrobocia został przygotowany przez Partnerów Lokalnego Rynku Pracy. Zespół do opracowania programu powołał Prezydent Miasta Częstochowy.

Częstochowski program działań jest zgodny z priorytetami Strategii Rozwoju Miasta CZĘSTOCHOWA 2010 – „budowanie pozytywnego klimatu gospodarczego i inwestycyjnego oraz stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości tworzącej miejsca pracy” oraz „tworzenie lokalnego partnerstwa społecznego i gospodarczego sektorów publicznego, prywatnego i pozarządowego jako warunku powodzenia przedsięwzięć rozwojowych”. Zdefiniowana w wymienionej Strategii polityka miasta w dziedzinie zatrudnienia stanowi szerokie ramy, w które wpisują się działania zgłoszone do realizacji w ramach niniejszego programu.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z późn. zm.) wyznacza dodatkową przesłankę do opracowania tego Programu. W myśl jej postanowień, program przygotowywany na poziomie regionu częstochowskiego, stanowi podstawę do dalszych prac nad przygotowaniem przez samorząd miasta projektów na rzecz zatrudnienia, określających priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Zgodnie z brzmieniem znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Program ten zawiera cele i kierunki działań zgodne z priorytetami polityki miasta w dziedzinie rynku pracy. Określa także przewidywaną wysokość środków finansowych, w tym Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz budżetu miasta, na dofinansowanie działań wynikających z Programu. W dokumencie zostały określone również rezultaty Częstochowskiego programu działań na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków bezrobocia.

Zasadniczym i najistotniejszym celem opracowanego programu jest przeciwdziałanie rosnącemu bezrobociu w regionie częstochowskim. Jest to zjawisko, któremu należy się przeciwstawić wszelkimi dostępnymi metodami i sposobami.

I. Zdefiniowanie problemu

Bezrobocie od kilku miesięcy jest jednym z głównych problemów społecznych zarówno w skali światowej, jak i naszego kraju. Trwający kryzys gospodarczy i finansowy oddziałuje niekorzystnie na sytuację ekonomiczną naszego państwa. To z kolei wpływa negatywnie na poziom zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Z ekonomicznego punktu widzenia rynek jest to „miejsce”, w którym kupujący i sprzedający zawierają transakcję kupna-sprzedaży. W przypadku rynku pracy kupującym jest pracodawca, który kształtuje popyt na pracę, natomiast sprzedającym jest osoba poszukująca zatrudnienia. Towarem zaś jest praca, której podaż w obecnej sytuacji przewyższa popyt na nią. Oznacza to, że jest o wiele mniej ofert pracy, niż chętnych do jej podjęcia.

Bezrobocie jest istotnym problemem naszego miasta, który dotyka wielu sfer, zarówno ekonomicznych jak i społecznych. Prowadzi przede wszystkim do gwałtownego spadku dochodów rodzin i wszelkich negatywnych skutków wynikających z tego stanu rzeczy. Szczególnie trudne jest położenie rodzin niepełnych, głównie osób samotnie wychowujących dzieci. Utrata pracy powoduje nie tylko znaczne pogorszenie się warunków materialnych, ale także określone skutki społeczno-psychologiczne. Reakcje na utratę pracy przebiegają zgodnie z określonymi fazami przystosowania się do powstałej sytuacji. Początkowy szok spowodowany zwolnieniem z pracy zastępowany jest krótką fazą optymizmu i wiary w znalezienie nowej, a następnie – okresem pesymizmu i utraty nadziei. Przedłużający się okres pozostawania bez pracy prowadzi do bezradności, obniża poczucie własnej wartości, zmniejsza motywację i umiejętności do samodzielnego poszukiwania pracy. Utrata pracy w odniesieniu do jednostki oznacza uniemożliwienie zaspokajania tak istotnych potrzeb, jak: działania w grupie, kontaktów ze środowiskiem pozarodzinnym, zorganizowania struktury czasowej dnia i tygodnia. Wśród psychospołecznych skutków bezrobocia wyróżnić należy także: poczucie izolacji, obniżenie pozycji społecznej i prestiżu społecznego, zmianę codziennego trybu życia, osłabienie więzi rodzinnej. Ponadto sprzyja frustracji, wywołuje apatie i agresje, a także rodzi obojętność. Bezrobocie stwarza też warunki do różnego rodzaju patologii. Psychologiczny wymiar bezrobocia – to utrata bezpieczeństwa, poczucie opuszczenia, samotność. Istnienie bezrobocia dowodzi jak trudny jest to element w życiu społecznym, gospodarczym - trudny zwłaszcza dla tych, których bezpośrednio dotyka. Uświadomienie sobie zagrożeń wynikających z jego skutków – powoduje konieczność opracowania i wdrożenia programu, który zakłada walkę z tym zjawiskiem i pomoc najbardziej potrzebującym.

Z uwagi na powyższe opracowany został program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010. Program skierowany jest do osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy, a także dla przedsiębiorców. Ma on na celu łagodzenie i zapobieganie skutkom bezrobocia poprzez zintegrowanie działań instytucji wspierających częstochowski rynek pracy. Program łączy w sobie działania związane z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych, opieką społeczną i przedsiębiorczością w oparciu o współpracę pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie, Agencją Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A., Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Częstochowie i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych bezrobociem. Tworzy on swoistą promocję lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia.

W ramach programu realizowane będą działania aktywizujące, rozwijające zdolność osób bezrobotnych do bycia zatrudnionym, jak i rozwijających ich kreatywność. Konieczne jest wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych i biernych zawodowo poprzez: budowanie postaw proprzedsiębiorczych, dostarczenie wiedzy o funkcjonowaniu małych firm, udzielenie wsparcia finansowego, prawnego i organizacyjnego. Ponadto bardzo istotnym jest umożliwienie poszczególnym osobom odnalezienia w sobie niezidentyfikowanych możliwości oraz tkwiącego w nich potencjału.

Małe firmy stanowią ważną część ekonomii każdego kraju tworząc dynamikę i różnorodność na rynku, która sprawia, że gospodarki tych krajów systematycznie

się rozwijają. Sektor MSP w dużym stopniu przyczynia się do zmniejszania bezrobocia, zwiększania aktywności ludzi, wspierania kształtowania postaw przedsiębiorczych, co w rezultacie prowadzi do odciążania budżetu państwa, zmniejszania kwot wypłacanych, jako zasiłki dla bezrobotnych i zapomogi społeczne. Często, to właśnie założenie swojej małej firmy, staje się swego rodzaju „osłoną” przed brakiem pracy i pozostawaniem bezrobotnym. Dlatego sprzyjanie rozwojowi postaw proprzedsiębiorczych i samozatrudnienia, jako tworzenie własnego miejsca pracy, znacząco wpływa na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Priorytetem Programu jest ochrona i utrzymanie już istniejących miejsc pracy, kreowanie tworzenia nowych miejsc pracy, aktywizacja bezrobotnych jak również zapobieganie marginalizacji życia osób zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Przyjęte założenia do programu nie dyskryminują żadnej grupy społecznej chcącej aktywnie w nim uczestniczyć. Zorientowany jest na równe szanse kobiet i mężczyzn, osób niepełnosprawnych, kobiet powracających na rynek pracy oraz osób młodych i powyżej 50. roku życia, gwarantując im równy dostęp do wszystkich działań, tworzonych miejsc pracy i innych korzyści płynących z realizacji tego programu.

Częstochowski program działań na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków bezrobocia stanowi daleko posuniętą profilaktykę samorządu miasta Częstochowy dla dalszego jego rozwoju.

Opracowany program wpisuje się w założenia następujących dokumentów programowych:

- Strategia Rozwoju Miasta Częstochowy – Częstochowa 2010,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Częstochowy na lata 2007-2013,
- Wieloletni program współpracy samorządu miasta Częstochowy z organizacjami pozarządowymi „Partnerstwo dla Częstochowy”.

II. Diagnoza sytuacji na częstochowskim rynku pracy

Od roku 2003, zarówno w kraju, jak i całym województwie śląskim, odnotowywano spadek bezrobocia, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia. W końcu roku 2003 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było ogółem 28 414 bezrobotnych, z czego bezrobotni mieszkańcy Częstochowy w liczbie 18 410 stanowili 64,8% ogółu, a mieszkańcy powiatu częstochowskiego - 35,2% (10 004).

Z porównania wskaźników - liczba zarejestrowanych na koniec roku 2003 (18 410) i na koniec roku 2008 (8 682) wynika, że w okresie ostatnich pięciu lat liczba mieszkańców Częstochowy pozostających bez pracy zmniejszyła się o 9 728 osób (52,8%).

Największa dynamika spadku wystąpiła w roku 2007, gdy liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 6 352 osoby, a stopa bezrobocia obniżyła się w Częstochowie o 3,8 punktu procentowego, natomiast w powiecie częstochowskim o 4,7 punktu procentowego.

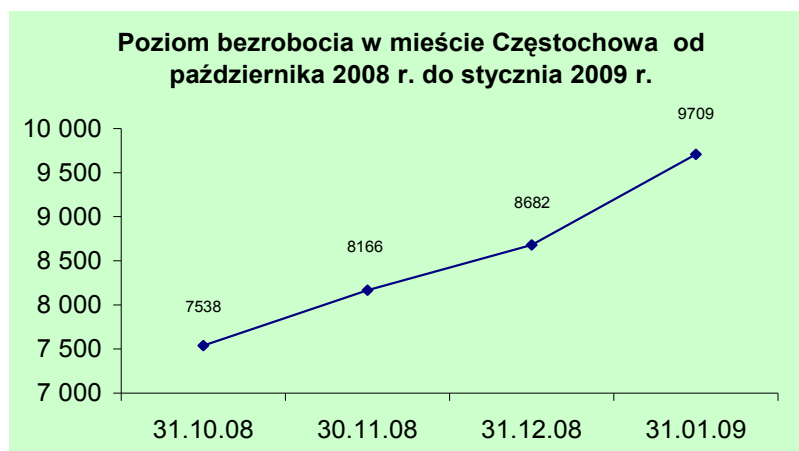
Rok 2008 był kolejnym rokiem poprawy sytuacji na rynku pracy. Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie, obejmującym swoim działaniem miasto Częstochowę i powiat częstochowski, zarejestrowanych było 14 206 osób bezrobotnych, w tym 7 592 kobiet. W stosunku do 31 grudnia 2007 r. liczba ich zmniejszyła się o 3 131 osób. W województwie śląskim liczba bezrobotnych wyniosła 122 748 osób (na koniec grudnia 2007 r. - 165 960). W kraju, na dzień 31 grudnia 2008 r., zarejestrowanych było 1 473 752 bezrobotnych, wobec 1 746 573 w końcu roku 2007).

W końcu grudnia 2008 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych, mieszkańców Częstochowy wynosiła 8 682 osób i, w porównaniu z końcem grudnia 2007 r., zmniejszyła się o 20,5% (2 238 osób). Biorąc pod uwagę inne śląskie miasta, na koniec poprzedniego roku mniejsze wartości odnotowano w Sosnowcu (7 400 osób) i Bytomiu (6 791 osób).

W ostatnim kwartale roku 2008 nastąpiło zahamowanie pozytywnych tendencji dotyczących spadku bezrobocia. Należy jednak podkreślić, że wpłynęły one jeszcze w niewielkim stopniu na dane dotyczące roku 2008. Były jednak pierwszym sygnałem o możliwym powrocie niekorzystnych zjawisk.

Ostatnim miesiącem, w którym wystąpił spadek bezrobocia, był wrzesień 2008 r. W październiku 2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 7 538 osób bezrobotnych z terenu Częstochowy, czyli o 137 więcej niż we wrześniu 2008 r. (7 401 osób). Sytuacja taka utrzymywała się w listopadzie i grudniu 2008 r., kiedy następował systematyczny przyrost liczby osób pozostających bez pracy.

Początek roku 2009 nie przyniósł w tym względzie poprawy - wciąż rosła liczba osób bezrobotnych. Na koniec stycznia 2009 r. było 9 709 osób bezrobotnych, czyli o 1 027 więcej (11,83%) niż w grudniu 2008 r. (8 682).

Z porównania danych z września 2008 r., do danych ze stycznia 2009 r. wynika, że w Częstochowie nastąpił przyrost bezrobocia o 2 308 osób, czyli o 31,18%, a w powiecie częstochowskim o 1 770 osób, czyli o 40,69%. Dla przykładu, analogiczne wskaźniki

przyrostu kształtowały się na poziomie: w Tychach 26,91% (560 osób), w Żorach 26,41% (341 osób), w Katowicach 23,99% (897 osób).

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Powiat: z - ziemski g - grodzki		Liczba bezrobotnych wg stanu na koniec września 2008 r.	Liczba bezrobotnych wg stanu na koniec stycznia 2009 r.	Wzrost/ spadek liczby zarejestrowanych	% wzrostu/ spadku
1		2	3	4	5
będziński	z	5 298	5 451	153	2,89
bielski	z	3 089	3 912	823	26,64
cieszyński	z	4 329	5 021	692	15,99
częstochowski	z	4 350	6 120	1 770	40,69
gliwicki	z	2 120	2 428	308	14,53
kłobucki	z	2 318	2 818	500	21,57
lubliniecki	z	1 798	2 361	563	31,31
mikołowski	z	2 251	1 899	-352	-15,64
myszkowski	z	3 473	4 174	701	20,18
pszczyński	z	1 453	1 842	389	26,77
raciborski	z	1 774	2 095	321	18,09
rybnicki	z	1 026	1 318	292	28,46
tarnogórski	z	3 297	4 251	954	28,94
bieruńsko-łędziński.	z	835	895	60	7,19
wodzisławski	z	3 377	3 753	376	11,13
zawierciański	z	6 171	6 345	174	2,82
żywiecki	z	3 805	4 717	912	23,97
Bielsko-Biała	g	4 103	4 951	848	20,67
Bytom	g	6 825	6 857	32	0,47
Chorzów	g	3 589	3 673	84	2,34
Częstochowa	g	7 401	9 709	2 308	31,18
Dąbrowa Górnicza	g	4 620	5 008	388	8,40
Gliwice	g	4 186	4 798	612	14,62
Jastrzębie-Zdrój	g	2 585	2 971	386	14,93
Jaworzno	g	2 455	2 965	510	20,77
Katowice	g	3 697	4 584	887	23,99
Mysłowice	g	2 112	2 172	60	2,84
Piekary	g	1 831	1 957	126	6,88
Ruda Śląska	g	2 563	2 922	359	14,01
Rybnik	g	2 458	3 034	576	23,43
Siemianowice Śl.	g	2 112	2 556	444	21,02
Sosnowiec	g	6 913	8 347	1 434	20,74
Świętochłowice	g	1 355	1 446	91	6,72
Tychy	g	2 085	2 646	561	26,91
Zabrze	g	5 429	6 168	739	13,61
Żory	g	1 291	1 632	341	26,41
Razem		118 374	137 796	19 422	16,41

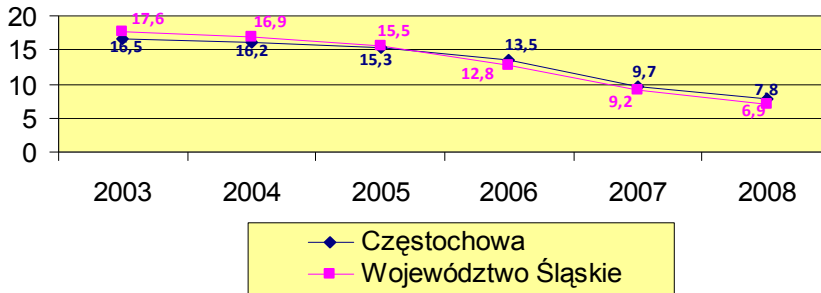
W podregionie częstochowskim, w którego skład wchodzi powiat częstochowski, kłobucki, myszkowski i miasto Częstochowa (województwo śląskie od 1 stycznia 2008 r. podzielone zostało na 8 podregionów), na koniec grudnia 2008 r. zarejestrowanych było 20 352 osób bezrobotnych. W podregionie sosnowieckim (powiaty będziński i zawierciański, miasta Dąbrowa Górnicza, Jaworzno i Sosnowiec) liczba ta wynosiła 25 133.

W porównaniu do listopada 2008 r. w podregionie częstochowskim liczba bezrobotnych wzrosła o 1 550 osób (18 802), tj. 8,2% natomiast w stosunku do września, czyli miesiąca ostatniego spadku bezrobocia, o 2 810 osób (17 542), tj. 16%.

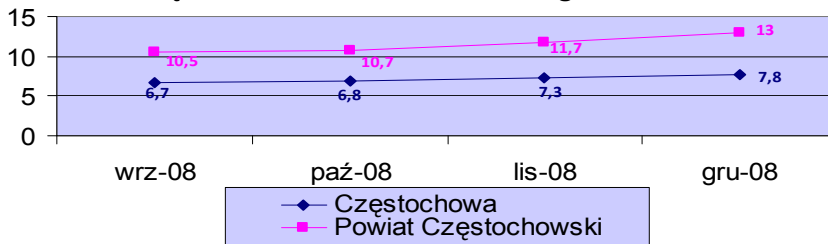
Wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych rosła także stopa bezrobocia. We wrześniu 2008 r. kształtowała się ona dla Częstochowy na poziomie 6,7% i była taka sama, jak dla całego województwa śląskiego. W październiku 2008 r. wzrosła o 0,1 punktu procentowego (6,8%). Wg danych GUS, w listopadzie 2008 r. wynosiła 7,3%, natomiast w grudniu 2008 r. 7,8%.

W ostatnim kwartale roku 2008 stopa bezrobocia w Częstochowie wzrosła o 1 punkt procentowy, a w województwie śląskim o 0,4 punktu procentowego. W skali całego kraju zwiększyła się z 8,8% do 9,5%.

Stopa bezrobocia w Częstochowie i województwie śląskim na przestrzeni lat 2003-2008

Stopa bezrobocia w mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim od września do grudnia 2008 r.

Głównym czynnikiem powodującym wzrost bezrobocia są problemy gospodarcze, których skutkiem jest zwiększony napływ osób rejestrujących się w urzędach pracy przy jednocześnie malejącym odpływie. W październiku 2008 r., w celu zarejestrowania się do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, zgłosiło się 1 628 mieszkańców miasta Częstochowy, czyli o 212 więcej niż we wrześniu 2008 r. W kolejnych miesiącach, odpowiednio: w listopadzie - 1 621 osób, w grudniu - 1 506 osób, w styczniu - 1 853 osób, co daje ogólną sumę 6 608 osób. Z tej grupy osób bezrobotnych w ewidencji na dzień 31 stycznia 2009 r. pozostawało 5 045 osób, w tym: z prawem do zasiłku - 1 472 osób, dotychczas niepracujących - 1 057 osób, zarejestrowanych po okresie prowadzenia działalności gospodarczej - 120 osób, zarejestrowanych po zatrudnieniu - 3 863 osób.

W mieście Częstochowa, w okresie od października 2008 r. do stycznia 2009 r., 1 728 zakładów zredukowało stan zatrudnienia, w tym:

- 1 250 zakładów pracy zwolniło po 1 osobie,

- 220 zakładów pracy po 2 osoby,
- 97 zakładów pracy po 3 osoby,
- 41 zakładów pracy po 4 osoby,
- 29 zakładów pracy po 5 osób,
- 34 zakłady pracy od 6 do 7 osób,
- 20 zakładów pracy od 8 do 10 osób,
- 15 zakładów pracy od 11 do 15 osób,
- 9 zakładów pracy od 16 do 25 osób,
- 6 zakładów pracy od 26 do 30 osób,
- 3 zakłady pracy od 31 do 35 osób,
- 2 zakłady od 41 do 44 osób,
- 1 zakład pracy 68 osób,
- 1 zakład pracy 98 osób.

Zwalniane osoby posiadały najczęściej zawód:

- sprzedawca – 376 osób,
- szwaczka – 136 osób,
- pakowacz – 136 osób,
- robotnik budowlany – 135 osób,
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 133 osoby,
- pracownik biurowy – 121 osób,
- sprzątaczką – 118 osób,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 114 osób,
- robotnik gospodarczy – 112 osób,
- ślusarz – 105 osób,
- magazynier – 85 osób,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym – 62 osoby,
- murarz – 57 osób,
- kontroler jakości wyrobów – 54 osoby,
- przedstawiciel handlowy – 51 osób,
- kierowca samochodu ciężarowego – 46 osób,
- pracownik ochrony mienia i osób – 44 osoby,
- szewc – 42 osoby

oraz cholewkarz, kasjer handlowy, operator maszyn do szycia, pracownik administracyjny, kasjer handlowy, kierowca samochodu osobowego, robotnik magazynowy, specjalista ds. marketingu i handlu, handlowiec, samodzielny księgowy, sekretarka, kucharz, stolarz budowlany, malarz budowlany, zdobnik szkła. 137 osób, które straciły pracę, nie posiadało żadnego wyuczonego zawodu.

Ważnym źródłem informacji na temat zmian zachodzących na rynku pracy jest statystyka dotycząca bezrobotnych wg Polskiej Klasyfikacji Działalności, która określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej, do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

Osoby poprzednio pracujące, rejestrujące się w PUP Częstochowa, były najczęściej zatrudnione w sekcjach (wg danych na koniec roku 2008):

- przetwórstwo przemysłowe (25,6%),
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (17,2%),
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (10,2%),
- budownictwo (6,6%).

W okresie omawianych 4. miesięcy (październik 2008-styczeń 2009) odnotowano znaczny spadek liczby osób odchodzących z bezrobocia z różnych przyczyn – niepotwierdzenia gotowości do pracy, rozpoczęcia stażu, pracy społecznie-użytecznej, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, szkolenia, dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - wyłączono ogółem 4 300 osób (w październiku 2008 r. - 1 491, w listopadzie 2008 r. - 993, w grudniu 2008 r. - 990, w styczniu 2009 r. - 826).

Z powodu podjęcia pracy w październiku 2008 r., z ewidencji wyłączono 548 osób, w listopadzie 2008 r. - 435 osób, grudniu 2008 r. - 370 osób, styczniu 2009 r. - 442 osoby, natomiast z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia zatrudnienia, z ewidencji wyłączono w październiku 2008 r. - 560 osób, listopadzie 2008 r. - 425 osób, grudniu 2008 r. - 428 osób, styczniu 2009 r. - 242 osoby.

W całym roku 2008 wyłączono z ewidencji 17 411 osób: 6 259 z powodu podjęcia zatrudnienia, 6 797 z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. W roku 2007 takich osób wyłączonych było 18 298 (8 140 z powodu podjęcia zatrudnienia, 6 275 z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia zatrudnienia).

Problemy w gospodarce, odnotowywane w skali całego kraju pod koniec roku 2008 i na początku roku 2009, przyniosły również spadek liczby ofert pracy. W przypadku Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie nie były to jednak znaczne zmniejszenia. W roku 2008 pracodawcy zgłosili w tutejszym Urzędzie 7 342 ofert zatrudnienia (5 014 z terenu miasta Częstochowy). Dla porównania w roku 2007 było ich 7 891 (5 392 z terenu miasta Częstochowy).

Porównując dane dla miasta z ostatnich 3. miesięcy roku 2008 i stycznia 2009 r. w październiku 2008 r. zgłoszono 247 ofert pracy, w listopadzie 2008 r. - 319, w grudniu 2008 r. - 260, natomiast w styczniu 2009 r. - 373. W sumie było 1 199 wolnych miejsc pracy.

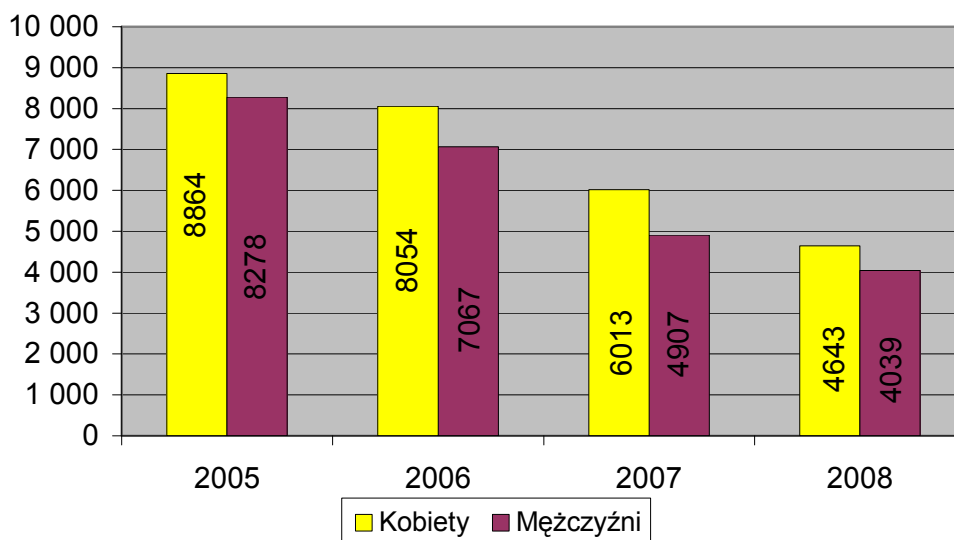
Wśród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w roku 2008 z terenu Częstochowy, aż 2 540 (50,6%) stanowiły oferty pracy subsydiowanej. Wśród tych ostatnich przeważały staże (1 284). W następnej kolejności bezrobotni korzystali z przygotowania zawodowego w miejscu pracy (317). W roku 2007 było 5 392 wolnych miejsc pracy, w tym 2 527 (47%) ofert pracy subsydiowanej.

Powyższe dane nie przedstawiają pełnej wartości bez oparcia ich o wyniki badań bezrobocia z poprzednich lat, a ściślej biorąc o jego poziom w poszczególnych grupach klasyfikowanych według płci, wieku, czy posiadanego wykształcenia.

Klasyfikacja bezrobocia według płci pokazuje, że problem ten w większym stopniu dotyka kobiet. Zależność ta mierzona procentowo dla mieszkańców Częstochowy na przestrzeni minionych lat stawała się z roku na rok coraz bardziej widoczna (także w przypadku powiatu częstochowskiego), tylko w roku 2008 nieznacznie się zmniejszyła. Na przestrzeni lat 2005-2008 udział kobiet w grupie pozostających bez pracy przedstawiał się następująco: rok 2005 (51% - kobiety, 48,3% - mężczyźni), rok 2006 (53,3% - kobiety, 46,7% - mężczyźni), rok 2007 (55,1% - kobiety, 44,9% - mężczyźni), rok 2008 (53,5% - kobiety, 46,5% - mężczyźni).

Kobiety mają większy problem z wejściem na rynek pracy niż mężczyźni. Spowodowane jest to kilkoma czynnikami. Jednym z nich jest macierzyństwo i związane z nim urlopy wychowawcze. Z powodu większej dyspozycyjności mężczyźni, są grupą chętniej zatrudnianą przez pracodawców.

Bezrobotni kobiety i mężczyźni z terenu Częstochowy w latach 2005-2008

Pomimo że poziom bezrobocia w ostatnich latach systematycznie się zmniejszał, to wzrósł odsetek osób pozostających bez zatrudnienia w grupie bezrobotnych powyżej 50. roku życia. W roku 2005 z terenu Częstochowy było 4 100 takich osób, co stanowiło 23,9% ogółu bezrobotnych. Kolejne lata pokazały, że wejście na rynek pracy grupy osób starszych jest jednym z ważnych problemów. Przekonują o tym dane obrazujące strukturę bezrobotnych wg wieku z kolejnych lat: rok 2006 - 30,9%, rok 2007 - 32,1%, rok 2008 - 30,4%.

Osoby po 50. roku życia są słabo przygotowane do zmieniających się warunków na rynku pracy. Ich kwalifikacje zawodowe w większości przypadków są przestarzałe, a zdobycie nowych wzbudza w nich powszechny opór. Niechętnie decydują się też na szukanie pracy poza miejscem zamieszkania. Pokonanie tych mentalnych barier jest niesłychanie trudne. Ludzie w starszym wieku uczą się wolniej, stronią od nowinek technicznych w obawie przed ośmieszeniem.

Wspomniana wcześniej bariera nie dotyczy osób młodych, charakteryzują się oni natomiast brakiem doświadczenia zawodowego. Rok 2008 przyniósł wzrost liczby osób bezrobotnych do 25. roku życia, z 9,2% (1 005) ogółu bezrobotnych mieszkańców Częstochowy w roku 2007, do 11,2% (974 osoby). Młodzież łatwo poddaje się działaniom aktywizującym, chętnie korzysta z możliwości udziału w stażach i innych formach aktywizacji zawodowej.

W nieznacznym stopniu zmieniał się odsetek bezrobotnych w grupach osób najaktywniejszych zawodowo od 25 do 34 lat i od 35 do 44 lat. Dla pierwszej z nich w roku 2005 kształtował się on na poziomie 25,5%, w roku 2008 - 26,9%, dla drugiej w roku 2005 - 21,1%, w roku 2008 - 19,5%.

Analiza bezrobotnych wg poziomu wykształcenia wykazuje, że w latach 2005-2008 udział osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym oraz niższym zmniejszył się o 10 punktów procentowych (wskaźnik ten wynosił na koniec roku 2005 - 58,2% ogółu, a roku 2008 - 48,6% ogółu). Poprawa sytuacji w tej grupie osób może mieć charakter nietrwały. Zastój w budownictwie, drogownictwie, przemyśle ciężkim, gdzie istniało zapotrzebowanie na siłę roboczą z niskim poziomem wykształcenia może zahamować tę tendencję.

Obserwowanym zjawiskiem jest wzrost odsetek osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem; w roku 2008 wynosił on 16,7% (1 446 osób). W roku 2005 były

zarejestrowane 1 684 osoby, czyli 9,8% ogółu, w roku 2006 - 1 699 (11,2%), w roku 2007 - 1 365 (12,5%). Powyższe świadczy o tym, że poziom wykształcenia osób bezrobotnych jest dużo wyższy niż potrzeby pracodawców, oraz że obecny system kształcenia niedostosowany jest do oczekiwań dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i potrzeb pracodawców.

Wśród bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym tak dużych zmian w strukturze bezrobocia nie zaobserwowano.

1. Wpływ niekorzystnych zjawisk gospodarczych na lokalny rynek pracy

Na lokalny rynek pracy niewątpliwym wpływ ma globalny kryzys gospodarczy. Jego skutki odczuwane są szczególnie w tych gałęziach przemysłu, które dotknął w pierwszej kolejności, tj. przemysł motoryzacyjny, hutniczy, włókienniczy i tekstylny, meblowy, produkcji sprzętu użytku domowego.

W Częstochowie zlokalizowano kilka znaczących podmiotów gospodarczych kooperujących z międzynarodowymi koncernami samochodowymi. One niemal natychmiast po niepokojących sygnałach docierających z całego świata zmniejszyły produkcję i zredukowały zatrudnienie. Recesja w pierwszej kolejności dotknęła pracowników zatrudnianych przez agencje pracy tymczasowej.

Redukcja zatrudnienia dotknęła również branżę włókienniczą. Znaczny odsetek osób czynnych zawodowo z terenu Częstochowy i okolic, zatrudniony był w przedsiębiorstwach tekstylnych i włókienniczych, które nadal stanowią ważny element regionalnej gospodarki. Zmniejszający się w ostatnich miesiącach eksport produktów wytwarzanych w naszym kraju wpłynął na pogorszenie wyników ekonomicznych podmiotów skoncentrowanych na rynkach międzynarodowych.

Kolejnym czynnikiem mającym wpływającym na redukcję zatrudnienia są zdaniem pracodawców wysokie koszty zatrudnienia. To rachunek ekonomiczny sprawia, że w wielu zakładach pracy dochodzi do zwolnień tych pracowników, którzy w warunkach sprzyjających rozwojowi gospodarczemu zapewne zachowaliby swoje miejsca pracy.

Wzrost bezrobocia jest również spowodowany zakończeniem prac sezonowych – przede wszystkim w budownictwie, drogownictwie, rolnictwie oraz usługach turystycznych. Sezonowość jest cechą polskiego rynku pracy. Potwierdzają to obserwacje z poprzednich lat, w których liczba rejestracji zawsze wzrastała pod koniec roku kalendarzowego.

Wzrost liczby rejestrujących się od początku roku 2009 spowodowany był również zmianą przepisów dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego. Od 1 stycznia 2009 r. bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy podlegają obowiązkowi zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego.

Powodem przyrostu bezrobocia są także powroty osób z emigracji zarobkowej, trudno jednak ocenić ich rzeczywistą skalę. Z danych Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej wynika, że 8 200 osób zgłosiło się do wojewódzkich urzędów pracy w celu otrzymania świadczenia lub jego przeniesienia, po okresie zatrudnienia u pracodawców w krajach Unii Europejskiej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach podaje, że w województwie śląskim w roku 2008, ponad 800 osób zgłosiło gotowość do podjęcia pracy.

Problemy gospodarcze, odnotowywane w skali całego kraju pod koniec roku 2008 i na początku roku 2009, skutkowały również spadkiem liczby ofert pracy. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w roku 2008 pracodawcy zgłosili 7 342 oferty zatrudnienia (5 014 z terenu miasta Częstochowy). Dla porównania, w roku 2007 było 7 891 (5 392 z Częstochowy) wolnych miejsc pracy. W ostatnich 3. miesiącach roku 2008 i w styczniu 2009 r. zgłoszono łącznie 1 199 ofert zatrudnienia, w tym w październiku 2008 r. - 247, w listopadzie 2008 r. - 319, w grudniu 2008 r. - 260, natomiast w styczniu 2009 r. - 373.

W roku 2008 w Częstochowie zarejestrowanych było ponad 25 tys. podmiotów gospodarczych znajdujących się w rejestrze REGON. Z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta Częstochowy wynika, że od października 2008 r. do stycznia 2009 r. 675 osób rozpoczęło działalność gospodarczą. W analogicznym okresie roku 2007 i 2008 było ich 755; liczba wyrejestrowanych podmiotów wynosiła odpowiednio - 960 oraz 793. Należy

jednak pamiętać, że od 20 września 2008 r. przedsiębiorcy mogą korzystać, zgodnie ze zmienioną ustawą o swobodzie działalności gospodarczej, z możliwości zawieszenia swojej działalności. Z takiego rozwiązania od października 2008 r. do stycznia 2009 r. skorzystało 541 przedsiębiorców.

17 marca 2008 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwałę w sprawie zwolnienia z opłaty zgłoszenia o dokonanie wpisu i zmiany wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Intencją uchwały było wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Uchwała ta obowiązywała do dnia 30 marca 2009 r. Z dniem 31 marca 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, w tym Prawo działalności gospodarczej, zgodnie z którą wniosek o wpis oraz zmianę wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie podlega opłacie.

W okresie recesji potrzebne są jednak kolejne działania ukierunkowane na pomoc grupom osób rozpoczynających działalność biznesową.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie na bieżąco monitoruje sytuację na lokalnym rynku pracy. Pomocne w tym względzie są analizy i opracowania dokonywane przez pracowników urzędu i instytucje zewnętrzne. Agencja Komunikacji Marketingowej InterActive przeprowadziła w ostatnich latach badania marketingowe w grupie lokalnych przedsiębiorców dotyczące potrzeb zatrudnieniowych wg poszczególnych kategorii osób oraz oczekiwań osób długotrwale bezrobotnych.

PUP Częstochowa dokonuje w ramach „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” systematycznej obserwacji zjawisk zachodzących na rynku pracy w zakresie kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym. Na tej podstawie formułowane są oceny, wnioski i krótkoterminowe prognozy niezbędne dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Powiatowy Urząd Pracy w oparciu o ww. badania marketingowe przygotował opracowania i analizy dotyczące m.in. „Sytuacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie” oraz „Sytuacji przedsiębiorców, beneficjentów dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej w latach 2005-2006”.

Wynikiem tych analiz jest zdiagnozowanie badanych grup w zakresie ich oczekiwań prozatrudnieniowych, szkoleniowych i socjalnych. Pozyskano również wiedzę o sytuacji beneficjentów pomocy na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zgodnie z którą większość osób, poza sytuacjami losowymi, podejmuje ją i prowadzi przez okres związania umową, tzn. przez okres jednego roku.

2. Wnioski

1. Wzrost liczby bezrobotnych oraz ogólne pogorszenie sytuacji na częstochowskim rynku pracy jest wynikiem:
  - sezonowości rynku pracy (miesiące jesienno-zimowe charakteryzują się gorszą sytuacją zatrudnieniową),
  - zmiany przepisów o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu,
  - ogólnej dekoniunktury gospodarczej w kraju i za granicą.
2. W grupie nowo rejestrujących się bezrobotnych przeważają mężczyźni z niskimi kwalifikacjami i niskim poziomem wykształcenia. Problemy w gałęziach gospodarki korzystających ze słabo wykwalifikowanej siły roboczej (m.in. budownictwo, drogownictwo) spowodował ich napływ w skali większej, niż wynika to z sezonowości produkcji i usług.
3. W okresie październik 2008-styczeń 2009, 1 728 częstochowskich zakładów pracy dokonało redukcji zatrudnienia. Zwolnienia grupowe zgłosiło 10 lokalnych przedsiębiorstw, w wyniku których 550 osób zarejestrowało się jako osoby bezrobotne; 1 250 zakładów pracy ograniczyło zatrudnienie po jednym pracowniku.
4. Zmniejszyła się liczba zgłaszanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy.

5. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.
6. Wzrósł odsetek kobiet w grupie wszystkich bezrobotnych, co wskazuje, że coraz więcej z nich zgłasza chęć powrotu na rynek pracy i aktywności zawodowej.
7. Wzrasta udział osób z wyższym wykształceniem w grupie bezrobotnych, co świadczy o niedostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.
8. Osoby powyżej 50. roku stanowią 1/3 wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych i udział ich systematycznie wzrasta. Oprócz standartowych działań aktywizujących potrzebne są rozwiązania systemowe.
9. Pracodawcy, dostrzegając nawarstwiające się problemy gospodarcze i zmniejszającą się zyskowność firm, najchętniej zatrudniają pracowników w ramach zatrudnienia subsydiowanego organizowanego we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie.
10. Napływ bezrobotnych do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie zaobserwowany w ostatnich miesiącach nie jest zjawiskiem wyjątkowym w skali kraju i województwa śląskiego.

III. Zaangażowane Instytucje i ich rola w Programie

1. Działania Urzędu Miasta Częstochowa na rzecz pobudzenia przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy

Urząd Miasta Częstochowy wdroży nowe rozwiązania wychodzące naprzeciw postulatam przedsiębiorców, poprawiające warunki dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez m.in. uproszczenie zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

Od 31 marca 2009 r. została wprowadzona instytucja „jednego okienka”, jako przejściowej formy rejestracji działalności gospodarczej. Rejestracja odbywa się w sposób tradycyjny, papierowy, z uwzględnieniem jednak możliwości złożenia wniosku rejestracyjnego drogą elektroniczną. Przedsiębiorca składa jeden wniosek o wpis do poszczególnych rejestrów (gmina, urząd skarbowy, urząd statystyczny, ZUS), w jednym miejscu – urzędzie gminy (stąd „jedno okienko”).

Przedsiębiorca może rozpocząć wykonywanie działalności gospodarczej niezwłocznie, już w dniu złożenia wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Oznacza to, że nie musi czekać na rozstrzygnięcia organów administracji w przedmiocie jego wniosku i ewentualne procedury uzupełniania wniosku nie są przeszkodą w podjęciu działalności. Zasada ta nie dotyczy działalności podlegającej koncesjonowaniu czy też objętej zezwoleniem. Jednocześnie przedsiębiorca może samodzielnie dokonać wyboru dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, podając we wniosku dogodną dla siebie datę.

W strukturach organizacyjnych Urzędu działa Centrum Obsługi Inwestora. Jest to miejsce pierwszego kontaktu dla zainteresowanych inwestowaniem w mieście i poszukujących dogodnej lokalizacji dla prowadzenia lub rozszerzenia swojej działalności gospodarczej. Pracownicy Centrum służą swoją pomocą w dostarczaniu inwestorom wszelkich informacji gospodarczych i innych potrzebnych na etapie wyboru lokalizacji, poszukiwaniu odpowiednich lokalizacji dla inwestycji - zarówno typu „greenfield”, jak i „brownfield”, oraz pomocy w kontaktach z administracją samorządową w procesie inwestycyjnym.

Stworzona zostanie baza danych o nieruchomościach zarówno gruntowych, jak i lokalowych, w celu uzupełnienia oferty inwestycyjnej miasta poprzez nawiązanie współpracy z biurami obrotu nieruchomościami oraz promowanie potencjalnych terenów inwestycyjnych na stronie internetowej Urzędu Miasta.

Zintensyfikowane będą działania promocji gospodarczej w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Gmina Miasto Częstochowa złożyła wniosek o dofinansowanie realizacji projektu „Częstochowa – Good City for Good Business - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta” ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 Poddziałanie 1.1.2. promocja inwestycyjna.

Przedmiotem projektu jest wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Częstochowy poprzez wyeksponowanie i prezentację głównych terenów inwestycyjnych miasta wśród potencjalnych inwestorów. Tereny te będą eksponowane na największych targach krajowych i zagranicznych. Projekt przyczyni się do silniejszego zaakcentowania walorów inwestycyjno-gospodarczych i turystycznych Częstochowy. Zwiększy również zainteresowanie dużego kapitału krajowego i zagranicznego inwestycjami o charakterze produkcyjnym, usługowym i turystycznym.

2. Rola Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

Priorytetowym zadaniem Urzędu jest intensyfikacja działań zmierzających do poprawy sytuacji osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy przy zastosowaniu wszystkich dostępnych usług i instrumentów rynku pracy oraz wdrażaniu nowych rozwiązań aktywizujących lokalny rynek pracy.

Zadania te będą realizowane poprzez:

- kreowanie postaw przedsiębiorczych,

- propagowanie idei ciągłego kształcenia,
- wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy w doskonaleniu zawodowym,
- finansowe wsparcie przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc pracy,
- organizację zatrudnienia czasowego,
- badania i analizy.

3. Zadania Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A., jako instytucja wspierająca otoczenie biznesu, zakłada na lata 2009-2010 podejmowanie wielu działań, służących wspieraniu lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego, a także promowaniu postaw przedsiębiorczych, przyczyniających się do wzrostu zatrudnienia.

Urzeczywistnieniu powyższych celów służyć będzie m.in. realizacja projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej i budżetu państwa.

4. Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie

W ramach Programu podejmowane będą przede wszystkim działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie - osobom bezrobotnym zagrożonym wykluczeniem społecznym. W szczególności eliminowane będą różnego rodzaju bariery, na jakie napotykają osoby w wieku aktywności zawodowej, należące do tej grupy.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym objęte będą kompleksowym wsparciem i stworzone będą miały warunki do integracji ze społeczeństwem, gdyż z powodu bezrobocia, często długotrwałego, tracą nabyte wcześniej kwalifikacje lub ich umiejętności dezaktualizują się.

Aby zrealizować te zamierzenia należy przygotować ww. osoby do pełnienia ról społecznych oraz umożliwić im zdobycie i aktualizację kwalifikacji zawodowych.

5. Organizacje pozarządowe zaangażowane w realizację Programu

Zaangażowane organizacje dążyć będą do wzmocnienia ich potencjału, jako podmiotów ekonomii społecznej, przyczyniających się do zmniejszania obszaru wykluczenia społecznego, powstawania „przyjaznych” miejsc pracy oraz do rozwoju społeczno-gospodarczego Częstochowy.

Głównym zadaniem organizacji w ramach Programu będzie animowanie powstawania spółdzielni socjalnych oraz udzielanie pomocy młodym osobom wchodzącym na rynek pracy.

Organizacje pozarządowe podejmą działania wspierające system wychowania młodzieży poprzez pomoc w uzupełnieniu wykształcenia i zdobyciu zawodu, a w szczególności poprzez wychowanie do pracy.

IV. Określenie celów, priorytetów i działań

Zasadniczym celem niniejszego Programu jest przeciwdziałanie rosnącemu w regionie częstochowskim bezrobociu. Analizując obecną sytuację na rynku pracy, należy podjąć natychmiastowe i zorganizowane działania, zakładając, że:

- najważniejszym zadaniem przeciwdziałania bezrobociu jest utrzymanie miejsc pracy w istniejących już firmach,
- istotnym zadaniem w zwalczaniu bezrobocia są działania sprzyjające powstawaniu nowych firm,
- ważnym zagadnieniem jest objęcie ochroną osób z zagrożonych likwidacją miejsc pracy,
- następnym zadaniem ważnym dla rynku pracy jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poszukujących pracy,
- istotnym zagadnieniem w walce z bezrobociem jest objęcie wsparciem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- bardzo ważnym zadaniem w czasie rosnącego bezrobocia jest również stały monitoring i analiza rynku pracy.

W myśl cytowanych powyżej założeń przyjęto 6 najważniejszych priorytetów w aktywnym łagodzeniu skutków bezrobocia:

Priorytet I. Wspieranie firm istniejących na rynku

Priorytet II. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm

Priorytet III. Ochrona zagrożonych miejsc pracy

Priorytet IV. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Priorytet V. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym

Priorytet VI. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług

Zestawienie Priorytetów i Działań przyjętych w Programie

Nr	Priorytet	Nr	Działanie
1	Wspieranie firm istniejących na rynku	1.1.	Tworzenie nowych miejsc pracy – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
		1.2.	Promocja pożyczek dla MSP
		1.3.	Działalność Punktu Konsultacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gosp.
		1.4.	Zwiększanie innowacyjności MSP
			1.4.1. Aktywizacja działań Regionalnej Sieci Promocji i Transferu Technologii
			1.4.2. Usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym
1.4.3. Debaty i konferencje biznesowe			
1.5.	Utworzenie Centrum Obsługi Inwestora		
2	Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm	2.1.	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
		2.2.	Szkolenia i dotacje dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem
		2.3.	Inkubator Przedsiębiorczości dla studentów i absolwentów częstochowskich uczelni
		2.4.	Promocja Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego
		2.5.	Wdrożenie „Instytucji jednego Okienka”
3	Ochrona zagrożonych	3.1.	Powołanie koordynatora do współpracy z pracodawcami zgłaszającymi zamiar zwolnień grupowych

		3.2.	Utworzenie Punktu informacyjno-doradczego dla osób zagrożonych utratą pracy	
		3.3.	Edukacja, jako środek do pozyskania innej pracy – szkolenia i studia podyplomowe	
4	Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy	4.1.	Aktywizacja usług pośrednictwa pracy	
		4.2.	Poradnictwo zawodowe	
		4.3.	Staż w miejscu pracy	
		4.4.	Przygotowanie zawodowe dorosłych	
		4.5.	Szkolenia i przekwalifikowania	
		4.6.	Organizacja miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych	
		4.7.	Organizacja miejsc pracy w ramach robót publicznych	
5	Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym	5.1.	Aktywna integracja	
			5.1.1. Promocja integracji społecznej	
			5.1.2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	
			5.1.3. Działalność Klubu Aktywizacji Zawodowej	
		5.2.	Centrum Integracji Społecznej	
			Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży	
			5.2.1. Świetlice środowiskowe	
		5.2.2. Ochotnicze Hufce Pracy		
6	Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług	6.1.	Diagnoza potrzeb edukacji zawodowej w subregionie częstochowskim	
		6.2.	Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	
			6.2.1. Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych	
			6.2.2. Partnerstwo dla Częstochowy	
			6.2.3. Wsparcie ekonomii społecznej	
			6.2.4. Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Częstochowie	
				6.2.5. Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej instytucji otoczenia biznesu
		6.3.	Promocja usług, instrumentów i innych form wsparcia przeciwdziałających bezrobociu	
		6.4.	Wsparcie i profesjonalizacja publicznych służb zatrudnienia	
6.5.	Monitoring i analiza rynku pracy			

Priorytet I. Wspieranie firm istniejących na rynku

Cel priorytetu

Utrzymanie i tworzenie miejsc pracy w istniejących firmach.

Promocja wśród przedsiębiorców pożyczek, refundacji i dotacji na różne formy działania, dla różnych sektorów i branż.

Wspieranie przedsiębiorców w formie usług doradczych i profesjonalnych konsultacji, pozwalających zwalczyć chwilowe trudności w firmie lub pokazujących sposoby restrukturyzacji firmy, czy też szukania rezerw kosztowych.

Zwiększanie innowacyjności firm, co przełoży się bezpośrednio na wzrost konkurencyjności na rynku.

Wspieranie już istniejących firm jest bardzo ważnym aspektem w przeciwdziałaniu bezrobociu. Posiadają one bowiem doświadczenie, zasoby majątkowe i rzeczowe, a także kapitał ludzki. Pomoc w ratowaniu tych firm i w ich utrzymaniu się na rynku jest najważniejszym zadaniem w walce z bezrobociem.

Sposób realizacji

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie będzie dokonywał refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w wysokości nie większej niż 6-krotne przeciętne wynagrodzenie. Pracodawcy zamierzający zatrudnić osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o kwotę w wysokości nie większej niż 15-krotne miesięczne wynagrodzenie na jedno tworzone stanowisko pracy. Uzyskane wsparcie obniży koszty utworzenia przez pracodawcę nowego stanowiska pracy, co w dobie kryzysu gospodarczego jest ważnym czynnikiem ekonomicznym w działalności firmy.

Agencja Rozwoju Regionalnego Agencja będzie prowadziła usługi doradcze i profesjonalne konsultacje, wspierała przedsiębiorców w celu zwiększenia konkurencyjności ich firm, prezentowała przedsiębiorcom informacje na temat nowych rozwiązań technologicznych, wykorzystując w tym zakresie współpracę z instytutami badawczymi i uczelniami wyższymi.

Działanie 1.1. Tworzenie nowych miejsc pracy – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.1. Tworzenie nowych miejsc pracy – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Utrzymanie i tworzenie miejsc pracy w istniejących już firmach, posiadających określony potencjał, zasoby i doświadczenie
5	Forma i sposób wsparcia	Refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w wysokości do 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej do wysokości 15-krotnego miesięcznego wynagrodzenia na jedno tworzone stanowisko pracy, dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy
6	Grupa docelowa beneficjentów	Pracodawcy, osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne bezrobotne lub poszukujące pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Utworzenie nowych miejsc pracy dla 400 osób w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych, rezerwa Funduszu Pracy z środków Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Działanie 1.2. Promocja pożyczek dla MSP

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.2. Promocja pożyczek dla MSP
4	Cel i uzasadnienie działania	Zwiększenie aktywności gospodarczej firm poprzez promocję wśród przedsiębiorców preferencyjnych pożyczek i dotacji na różne formy działania, dla poszczególnych sektorów i branż oraz poprzez bezpośrednie wsparcie finansowe
5	Forma i sposób wsparcia	Finansowe wspomaganie działalności przedsiębiorców w formie preferencyjnych pożyczek.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Mikro- i małe przedsiębiorstwa podejmujące albo prowadzące działalność gospodarczą w dowolnej formie organizacyjno-prawnej lub realizujące przedsięwzięcie związane bezpośrednio z prowadzoną albo podejmowaną działalnością gospodarczą
7	Instytucja wdrażająca	Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A.
8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Ułatwienie mikro- i małym przedsiębiorstwom dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gosp.
10	Źródło finansowania	Pożyczki udzielane są z funduszu finansowanego ze środków własnych GAPP S.A. oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (wsparcie uzyskane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw Działanie 1.2 Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw

Działanie 1.3. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.3. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą
4	Cel i uzasadnienie działania	Zapewnienie dostępności dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą wystandaryzowanej ofert usług informacyjnych z zakresu szeroko rozumianego rozwoju przedsiębiorczości oraz dostępnych form wsparcia świadczonych przez współpracujące ze sobą instytucje tworzące sieć PK, działające na terenie kraju.

5	Forma i sposób wsparcia	Świadczenie bezpłatnych usług informacyjnych w formie indywidualnych konsultacji
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy oraz osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	1 323 przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, korzystających z bezpłatnych usług informacyjnych
10	Źródło finansowania	PK jest współfinansowany przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) i budżetu państwa (15%) w ramach Poddziałania 2.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Działanie 1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP

Poddziałanie 1.4.1. Aktywizacja działań Regionalnej Sieci Promocji i Transferu Technologii

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP
	Nr i nazwa poddziałania	1.4.1. Aktywizacja działań Regionalnej Sieci Promocji i Transferu Technologii
4	Cel i uzasadnienie działania	Rozwój sieci promocji i transferu technologii oraz poprawa wymiany informacji między naukowcami, a przedsiębiorcami. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia innowacyjności firm poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - promocję rozwiązań, wiedzy i informacji o pracach badawczych nie tylko wśród grup docelowych, ale również wśród potencjalnych interesariuszy projektu, - podniesienie świadomości wśród przedsiębiorstw w zakresie wyników prac B+R prowadzonych przez jednostki naukowe, - zwiększenie dostępu przedsiębiorstw do oferty JBR, - identyfikację potrzeb w zakresie technologii firm i przeprowadzoną diagnozę potrzeb technologicznych, - kojarzenia partnerów zainteresowanych podjęciem współpracy w zakresie rozwiązań technologicznych i wymiany wiedzy.
5	Forma i sposób wsparcia	Unowocześnienie i rozbudowa bazy informacyjnej o dostępnych technologiach. Spotkania i organizacja inicjatyw kojarzących partnerów oraz promujących nowe rozwiązania opracowane i wdrażanie w woj. śląskim. Udzielanie konsultacji i informacji z zakresu pozyskiwania i wdrażania innowacyjnych technologii.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy, jednostki B+R
7	Instytucja wdrażająca	Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A.

8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej. Agencja Rozwoju Lokalnego sp. z o.o. w Gliwicach. Gmina Cieszyn.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Planuje się 41 wizyt konsultantów projektu w przedsiębiorstwach i jednostkach B+R, mających na celu wykonanie diagnozy technologicznej lub zmierzające do aktualizacji i rozbudowy baz danych (przygotowanie oferty lub zapotrzebowania na technologię) oraz wykonanie 15 audytów technologicznych.
10	Źródło finansowania	Projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) oraz budżetu państwa (15%), w ramach działania 8.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Działanie 1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP

Poddziałanie 1.4.2. Usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP
	Nr i nazwa poddziałania	1.4.2. Usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym
4	Cel i uzasadnienie działania	Wspieranie przedsiębiorców w celu zwiększenia konkurencyjności firm, poprzez instytucje otoczenia biznesu, świadczące usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym – projekt systemowy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości realizowany przez ośrodki Krajowego Systemu Innowacji.
5	Forma i sposób wsparcia	<u>Usługa proinnowacyjna Etap I</u> – wykonywanie audytu technologicznego polegającego na ocenie potencjału i potrzeb technologicznych przedsiębiorcy, możliwości i potrzeb w zakresie rozwoju wytwarzanych produktów lub usług. <u>Usługa proinnowacyjna Etap II</u> – wdrażanie procesu transferu technologii, który ma służyć rozwojowi przedsiębiorstwa przez poprawę istniejącego lub wdrożenie nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi. Przekazywanie informacji o naturze technicznej oraz procedur niezbędnych, aby jeden podmiot był w stanie powielać pracę innego podmiotu (m.in. przygotowanie oferty lub zapytania o technologię, wprowadzenie do bazy ofert KSI, pomoc doradcza we wdrażaniu technologii lub podczas negocjacji i zawierania umowy, monitorowanie wdrażania technologii lub realizacji umowy).
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy
7	Instytucja wdrażająca	Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A.

8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej. Agencja Rozwoju Lokalnego sp. z o.o. w Gliwicach.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	120 audytów potrzeb marketingowych przedsiębiorcy Wprowadzenie 12. innowacji marketingowej do przedsiębiorstwa
10	Źródło finansowania	PARP - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Działanie 5.2 „Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym”

Działanie 1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP

Poddziałanie 1.4.3. Debaty i konferencje biznesowe

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.4. Zwiększanie innowacyjności MSP
	Nr i nazwa poddziałania	1.4.3. Debaty i konferencje biznesowe
4	Cel i uzasadnienie działania	Przekazanie przedsiębiorcom informacji na temat nowych technologii wdrażanych przez Instytut Technologii Eksploatacji - Państwowy Instytut Badawczy (ITeE-PIB) w Radomiu i Politechnikę Częstochowską
5	Forma i sposób wsparcia	Konferencja służąca wymianie informacji
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Instytut Technologii Eksploatacji - Państwowy Instytut Badawczy (ITeE-PIB) w Radomiu i Politechnika Częstochowska
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Przekazanie i zaprezentowanie przedsiębiorcom informacji na temat nowych technologii wdrażanych przez Instytut Technologii Eksploatacji - Państwowy Instytut Badawczy (ITeE-PIB) w Radomiu i Politechnikę Częstochowską
10	Źródło finansowania	Środki własne Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.

Działanie 1.5. Utworzenie Centrum Obsługi Inwestora

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	1. Wspieranie firm istniejących na rynku
3	Nr i nazwa działania	1.5. Utworzenie Centrum Obsługi Inwestora

4	Cel i uzasadnienie działania	Zwiększenie aktywności gospodarczej przedsiębiorców poprzez dostarczanie inwestorom aktualnych i wyczerpujących informacji na temat odpowiednich lokalizacji dla inwestowania w rozwój firm.
5	Forma i sposób wsparcia	Promowanie potencjalnych terenów do inwestowania. Utworzenie bazy danych o nieruchomościach gruntowych i lokalowych. Udział w targach krajowych i zagranicznych z ofertą inwestycyjną miasta.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy
7	Instytucja wdrażająca	Urząd Miasta Częstochowy - Wydział Rozwoju Gospodarczego
8	Partnerzy	Organizacje pracodawców. Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Biura obrotu nieruchomościami.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Utworzenie bazy danych terenów inwestycyjnych. Promowanie terenów inwestycyjnych na 5. imprezach targowych.
10	Źródło finansowania	Budżet Miasta Częstochowy oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, poddziałanie 1.1.2. Promocja inwestycyjna

Priorytet II. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm

Cel priorytetu

Własna działalność gospodarcza jest bardzo ważną alternatywą w poszukiwaniu źródeł dochodu i pracy.

Wspieranie powstawania nowych firm poprzez pożyczki oraz dotacje dla rozpoczynających działalność gospodarczą, a także zwolnienie z opłaty przy rejestracji firmy w Urzędzie Miasta Częstochowy.

Pomoc nowo powstającym firmom w rozpoczęciu działalności gospodarczej poprzez konsultacje i porady prawne oraz szkolenia, ułatwiające zrozumienie mechanizmów i pokazanie instrumentów zarządzania firmą.

Wprowadzenie specjalnych programów dedykowanych osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą, polegających na otoczeniu opieką nowych przedsiębiorców – Program „Własna firma szansą na lepsze jutro” oraz „Inkubator Przedsiębiorczości dla studentów i absolwentów częstochowskich uczelni”.

Wspomaganie procesu powstawania nowych firm poprzez oferowanie przedsiębiorcom lokali na działalność gospodarczą w Częstochowskim Parku Przemysłowo-Technologicznym.

Sposób realizacji

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie dysponuje funduszami dla osób zamierzających uruchomić działalność gospodarczą.

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. rozpoczęła realizację projektu „Własna firma szansą na lepsze jutro”. Działania w projekcie mają charakter kompleksowego wsparcia nastawionego na stymulowanie powstawania przedsiębiorstw. Obejmują one doradztwo przed i po uruchomieniu działalności gospodarczej, szkolenia oraz udzielenie jednorazowej dotacji inwestycyjnej do kwoty 40 000 zł i wsparcia pomostowego w wysokości 1 000 zł. przez pierwsze 6 miesięcy funkcjonowania firmy, z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy.

Urząd Miasta Częstochowy będzie kontynuował realizację uregulowania związanego ze zwolnieniem z opłaty osób rejestrujących działalność gospodarczą.

Działanie 2.1. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	2. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm
3	Nr i nazwa działania	2.1. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
4	Cel i uzasadnienie działania	Zachęcenie osób bezrobotnych do tworzenia własnych przedsiębiorstw poprzez wsparcie finansowe na uruchomienie firmy
5	Forma i sposób wsparcia	Wypłata jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Pomoc prawna i konsultacje.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby bezrobotne i poszukujące pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Wypłata jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 1 000 osób
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych, EFS – projekt „Bądź aktywny zawodowo”, rezerwa Funduszu Pracy samorządu województwa – projekt „Wejście na rynek pracy”

Działanie 2.2. Szkolenia i dotacje dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	2. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm
3	Nr i nazwa działania	2.2. Szkolenia i dotacje dla osób zainteresowanych samozatrudnieniem
4	Cel i uzasadnienie działania	Zachęcenie osób bezrobotnych do tworzenia własnych przedsiębiorstw poprzez edukację i wiedzę oraz wspieranie nowo powstałych firm dotacją na planowane w firmie inwestycje
5	Forma i sposób wsparcia	Doradztwo przed i po uruchomieniu działalności gospodarczej. Szkolenia oraz pomoc doradczo-szkoleniowa. Jednorazowa dotacja inwestycyjna do kwoty 40 000 zł. Wsparcie pomostowe podstawowe i dodatkowe (1 000 zł przez 6 m-cy prowadzenia działalności, z możliwością przedłużenia o kolejne 6 m-cy).

6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby fizyczne zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (z wyłączenie osób, które posiadały zarejestrowaną działalność gospodarczą w okresie 1 roku przed przystąpieniem do projektu)
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Podniesienie kwalifikacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej przez 60 osób. Rozpoczęcie działalności gospodarczej przez przynajmniej 45 osób. Zapewnienie stabilności finansowej 45 firm w pierwszym okresie funkcjonowania.
10	Źródło finansowania	Projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) i budżetu państwa (15%), w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Działanie 2.3. Inkubator Przedsiębiorczości dla studentów i absolwentów częstochowskich uczelni

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	2. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm
3	Nr i nazwa działania	2.4. Inkubator Przedsiębiorczości dla studentów i absolwentów częstochowskich uczelni
4	Cel i uzasadnienie działania	Wspomaganie nowo powstałych przedsiębiorstw, ułatwienie prowadzenia firmy w pierwszej fazie działalności, przyspieszenie powstawania nowych przedsiębiorstw
5	Forma i sposób wsparcia	Udostępnienie na preferencyjnych warunkach przestrzeni biurowej o powierzchni ok. 100 m ² , wyposażonej w meble, stały dostęp do Internetu i inne media niezbędne do prawidłowego funkcjonowania firmy. Doradztwo przed i po uruchomieniu działalności gospodarczej.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby bezrobotne i poszukujące pracy wywodzące się ze środowiska akademickiego oraz nowo powstałe firmy, poszukujące wsparcia w fazie organizacyjnej
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	12 firm ulokowanych w Inkubatorze utworzonym na terenie Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego
10	Źródło finansowania	Środki własne Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.

Działanie 2.4. Promocja Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	2. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm
3	Nr i nazwa działania	2.5. Promocja Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego
4	Cel i uzasadnienie działania	Stymulowanie rozwoju gospodarczego Częstochowy poprzez utworzenie lokalnego centrum przedsiębiorczości, stwarzającego warunki do prowadzenia działalności gospodarczej oraz jej obsługi biurowej. Przyciąganie firm poprzez wysoką jakość oferowanych powierzchni i dogodne warunki dla prowadzenia firm. Ułatwienie startu firmom poprzez tani lokal.
5	Forma i sposób wsparcia	Wynajem atrakcyjnych powierzchni produkcyjnych i biurowych, na których przedsiębiorstwa, przede wszystkim małe i średnie, będą mogły prowadzić działalność gospodarczą.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Przedsiębiorcy
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	-
10	Źródło finansowania	Środki własne Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.

Działanie 2.5. Wdrożenie „Instytucji jednego Okienka”

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	2. Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm
3	Nr i nazwa działania	2.6. Wdrożenie „Instytucji jednego Okienka”
4	Cel i uzasadnienie działania	Ułatwianie osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą uruchomienie firmy, poprzez zmniejszenie obciążeń organizacyjnych przy zakładaniu firmy
5	Forma i sposób wsparcia	Uruchomienie w Urzędzie Miasta Częstochowy stanowiska, gdzie w jednym miejscu przyjmowane są dokumenty związane z uruchomieniem działalności gospodarczej w Częstochowie. Pomoc organizacyjna i konsultacje.
6	Grupa docelowa	Osoby uruchamiające działalność gospodarczą
7	Instytucja wdrażająca	Urząd Miasta Częstochowy
8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Ułatwienie i przyspieszenie procesu rejestracji nowej firmy

10	Źródło finansowania	Budżet Miasta Częstochowy
----	---------------------	---------------------------

Priorytet III. Ochrona zagrożonych miejsc pracy

Cel priorytetu

Ochrona miejsc pracy w celu dalszego ich utrzymania. Prowadzenie działań zapobiegawczych wobec zagrożonych bezrobociem, działań osłonowych związanych z wypłatą należnych świadczeń z tytułu bezrobocia i przede wszystkim działań aktywizujących.

Wspomaganie pracodawców i pracowników zagrożonych utratą pracy poprzez usługi i zastosowanie instrumentów przewidzianych programem zwolnień monitorowanych.

Skutki kryzysu powodują konieczność intensyfikacji działań zmierzających do poprawy sytuacji osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy.

Sposób realizacji

Zastosowanie wszystkich dostępnych usług i instrumentów rynku pracy, a przede wszystkim poprzez:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, które ma na celu udzielenie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz wyboru zawodu, a pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- wsparcie osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy przez liderów klubów pracy,
- szkolenia, które mają na celu na uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy,
- finansowanie studiów podyplomowych i kosztów uzyskania świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.

Ponadto zakłada się powołanie Koordynatora do współpracy z pracodawcami zgłaszającymi zamiar zwolnień grupowych oraz utworzenie Punktu informacyjno-doradczego dla osób zagrożonych utratą pracy.

Działanie 3.1. Powołanie koordynatora do współpracy z pracodawcami zgłaszającymi zamiar zwolnień grupowych

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	3. Ochrona zagrożonych miejsc pracy
3	Nr i nazwa działania	3.1. Powołanie koordynatora do współpracy z pracodawcami zgłaszającymi zamiar zwolnień grupowych
4	Cel i uzasadnienie działania	Ratowanie miejsc pracy poprzez koordynację informacji o zagrożonych likwidacją miejscach pracy, o planowanych zwolnieniach grupowych w zestawieniu ze zgłaszanym zapotrzebowaniem na osoby o danych kwalifikacjach. Możliwość podejmowania działań prewencyjnych.

5	Forma i sposób wsparcia	Spotkania informacyjno-konsultacyjne w zakładach pracy zgłaszających zwolnienia grupowe. Propagowanie idei utworzenia Funduszu Szkoleniowego przez pracodawców. Pośrednictwo pracy. Doradztwo zawodowe grupowe.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby zagrożone utratą pracy lub znajdujące się w okresie wypowiedzenia oraz firmy zagrożone koniecznością likwidacji miejsc pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy zgłaszający zwolnienia grupowe
9	Rezultaty i zakładana efektywność	2 spotkania w miesiącu w każdym zakładzie pracy. 10% beneficjentów objętych pośrednictwem pracy. 20% beneficjentów objętych doradztwem zawodowym. Podniesienie poziomu wiedzy o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Uzyskanie informacji o możliwych formach wsparcia.
10	Źródło finansowania	Środki Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

Działanie 3.2. Utworzenie Punktu informacyjno-doradczego dla osób zagrożonych utratą pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	3. Ochrona zagrożonych miejsc pracy
3	Nr i nazwa działania	3.2. Utworzenie Punktu informacyjno-doradczego dla osób zagrożonych utratą pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Pomoc osobom tracącym pracę poprzez kompleksową informację i doradztwo zawodowe oraz dostarczanie informacji o rynku pracy
5	Forma i sposób wsparcia	Spotkania informacyjno-konsultacyjne z osobami zagrożonymi utratą pracy. Pośrednictwo pracy. Doradztwo zawodowe grupowe. Informowanie osób zagrożonych bezrobociem o możliwościach szkoleniowych, finansowych i innych wsparciach, jakimi dysponuje PUP oraz instytucje otoczenia biznesu.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby zagrożone utratą pracy lub znajdujące się w okresie wypowiedzenia
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy zgłaszający zwolnienia grupowe
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Mniejsza liczba rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie
10	Źródło finansowania	Środki Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

Działanie 3.3. Edukacja, jako środek do pozyskania innej pracy – szkolenia i studia podyplomowe

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	3. Ochrona zagrożonych miejsc pracy
3	Nr i nazwa działania	3.3. Edukacja, jako środek do pozyskania innej pracy – szkolenia i studia podyplomowe
4	Cel i uzasadnienie działania	Wsparcie pracowników tracących pracę poprzez pokazanie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub ich zmianie w celu znalezienia nowego zatrudnienia. Podnoszenie i/lub zmiana kwalifikacji osób zagrożonych utratą pracy.
5	Forma i sposób wsparcia	Szkolenia. Studia podyplomowe. Pożyczki szkoleniowe. Pośrednictwo pracy. Doradztwo zawodowe. Przekazywanie informacji o możliwych formach wsparcia.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby zagrożone utratą pracy lub znajdujące się w okresie wypowiedzenia oraz osoby bezrobotne
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy zgłaszający zwolnienia grupowe. Instytucje szkoleniowe. Uczelnie wyższe.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Skierowanie beneficjentów na szkolenia wg indywidualnych wniosków. Skierowanie na studia podyplomowe wg indywidualnych wniosków. Podniesienie poziomu wiedzy o sytuacji na lokalnym rynku pracy.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, PFRON

Priorytet IV. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Cel priorytetu

Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców miasta Częstochowy i regionu w celu pozyskania pracy, co w konsekwencji winno skutkować wzrostem zatrudnienia.
Zwiększanie miejsc pracy poprzez zmniejszanie kosztów pracy, w tym prace interwencyjne, roboty publiczne i staże w miejscu pracy.

Sposób realizacji

Zastosowanie wszystkich dostępnych usług i instrumentów rynku pracy, a przede wszystkim:

- staże, które umożliwiają osobom bezrobotnym nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy,
- przygotowanie zawodowe dorosłych w formie praktycznej nauki zawodu lub przyuczenia do pracy, które pozwoli na nabycie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończone egzaminem,

- dofinansowanie tworzenia stanowisk pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych,
- organizację prac społecznie użytecznych,
- wypłata dodatków aktywizacyjnych w związku podjęciem pracy przez osoby bezrobotne z prawem do zasiłku.

Działanie 4.1. Aktywizacja usług pośrednictwa pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.1. Aktywizacja usług pośrednictwa pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Pozyskanie jak największej ilości ofert pracy z rynku lokalnego, a także z całego kraju i z zagranicy oraz pozyskanie kompleksowej informacji o kwalifikacjach i umiejętnościach osób poszukujących pracy, w celu dynamicznego kojarzenia stron.
5	Forma i sposób wsparcia	Pośrednictwo pracy. Giełdy pracy. Targi pracy. Wizyty w zakładach pracy. Internetowa baza ofert pracy. Nawiązanie współpracy z PUP w Polsce oferującymi pracę
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby bezrobotne i poszukujące pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Powiatowe Urzędy Pracy w Myszkowie, Lublińcu, Kłobucku Agencje Zatrudnienia
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Objęcie pośrednictwem pracy wszystkich osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Pozyskanie od pracodawców 50 ofert pracy w miesiącu. Odwiedzenie przez pośredników 20 zakładów pracy w miesiącu. Zorganizowanie we współpracy z pracodawcami 80 giełd pracy. Zorganizowanie targów pracy jeden raz w roku. Podniesienie poziomu wiedzy o sytuacji na lokalnym rynku pracy.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, środki Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

Działanie 4.2. Poradnictwo zawodowe

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.2. Poradnictwo zawodowe
4	Cel i uzasadnienie działania	<p>Pomoc osobom bezrobotnym poprzez udzielanie indywidualnych i grupowych porad zawodowych.</p> <p>W trakcie porad indywidualnych doradcy zawodowi pomogą uczestnikom programu określić ich potencjał zawodowy, zainteresowania, zdolności i umiejętności, a także udziela wskazówek niezbędnych do stworzenia indywidualnego planu rozwoju zawodowego. W procesie doradczym wykorzystują testy psychologiczne oraz autotesty pozwalające na badanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych.</p> <p>Poradnictwo grupowe, to zajęcia, podczas których doradca zawodowy wraz z osobami bezrobotnymi lub poszukującymi pracy będzie definiował problemy zawodowe i wspólnie określi możliwe sposoby ich rozwiązania. Porady grupowe będą zróżnicowane tematycznie, w zależności od potrzeb bezrobotnych. Tematyka zajęć grupowych wynikać będzie z potrzeby łagodzenia czy wyeliminowania skutków psychologicznych pozostawiania bez pracy, zwłaszcza wynikających ze spadku poczucia własnej wartości i niskiej samooceny.</p>
5	Forma i sposób wsparcia	<p>Doradztwo zawodowe indywidualne.</p> <p>Doradztwo zawodowe grupowe.</p> <p>Zajęcia aktywizujące prowadzone przez Klub Pracy.</p> <p>Porady udzielane przez Punkty Informacyjno-Konsultacyjne znajdujące się w urzędach gmin.</p>
6	Grupa docelowa beneficjentów	Osoby bezrobotne i poszukujące pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	<p>Samorządy gmin.</p> <p>Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.</p> <p>Instytucje szkoleniowe.</p> <p>Szkoły ponadpodstawowe i uczelnie.</p> <p>Instytucje rynku pracy.</p>
9	Rezultaty i zakładana efektywność	<p>Powstanie Centrum Aktywizacji Zawodowej.</p> <p>Objęcie poradnictwem zawodowym indywidualnym 7 500 osób.</p> <p>Objęcie poradnictwem zawodowym grupowym 600 osób.</p> <p>Objęcie zajęciami aktywizującymi w ramach Klubu Pracy 750 osób.</p> <p>Utworzenie Punktów informacyjno-konsultacyjnych w Urzędzie Miasta i Gminy Blachownia oraz w urzędach gmin Janów, Kłomnice, Mstów, Mykanów i Poczesna.</p> <p>Podniesienie poziomu wiedzy o sytuacji na lokalnym rynku pracy.</p>

10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, środki Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie
----	---------------------	---

Działanie 4.3. Staż w miejscu pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.3. Staż w miejscu pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Pomoc osobom bezrobotnym w nabywaniu umiejętności praktycznych w miejscu pracy bez podpisania umowy z pracodawcą. W okresie odbywania stażu wypłacane jest stypendium, a także zwrot kosztów dojazdu na staż i/lub zwrot kosztów zakwaterowania. Pracodawca będzie miał możliwość przedłużenia umowy zatrudniając pracownika z doświadczeniem, znającego swoje stanowisko pracy i mogącego w pełni wykorzystać nabyte umiejętności.
5	Forma i sposób wsparcia	Staż w miejscu pracy. Stypendia za okres odbywania stażu. Zwrot kosztów dojazdu na staż. Zwrot kosztów zakwaterowania. Refundacja kosztów badań lekarskich. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni do 25. roku życia i absolwenci szkół wyższych w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły w wieku do 27. roku życia. Osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Nabycie nowych umiejętności przy wykonywaniu czynności zawodowych przez 3 600 osób bezrobotnych
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny – projekt „Bądź aktywny zawodowo”, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Działanie 4.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych

4	Cel i uzasadnienie działania	Pomoc dorosłym osobom bezrobotnym w przygotowaniu do konkretnych zawodów, w formie przyuczenia do pracy w celu zdobycia wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych. Uczestnictwo w przygotowaniu zawodowym w formie praktycznej nauki zawodu umożliwi przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego. Ta forma wsparcia realizowana będzie bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.
5	Forma i sposób wsparcia	Przygotowanie zawodowe dorosłych. Stypendia za okres odbywania przygotowania zawodowego dorosłych. Zwrot kosztów dojazdu na przygotowanie zawodowe dorosłych. Zwrot kosztów zakwaterowania. Refundacja kosztów badań lekarskich. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy. Kuratorium Oświaty i Wychowania. Instytucje szkoleniowe. Częstochowska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Skierowanie na przygotowanie zawodowe dorosłych 230 osób bezrobotnych. Nabywanie nowych umiejętności i uprawnień zawodowych przy wykonywaniu czynności zawodowych przez 230 osób bezrobotnych. Podniesienie atrakcyjności zawodowej dla pracodawców.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy

Działanie 4.5. Szkolenia i przekwalifikowania

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.5. Szkolenia i przekwalifikowania

4	Cel i uzasadnienie działania	<p>Uczestnictwo w szkoleniach zawodowych, które umożliwi adresatom zdobycie nowych oraz zmianę lub podwyższenie aktualnie posiadanych kwalifikacji zawodowych. Zakończenie udziału w szkoleniu pozwoli na uzyskanie zaświadczenia lub stosownego certyfikatu. Planuje się organizację szkoleń i kursów, obejmujących m.in. tematykę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia językowe na różnym poziomie zaawansowania, - kursy prawa jazdy różnych kategorii oraz operatorów sprzętu ciężkiego, dokształcające kierowców wózków jezdniowych, - kursy zawodowe: magazynier, stolarz, zawody budowlane, spawacz, ślusarz, - kursy komputerowe, grafiki komputerowej, projektowania stron internetowych, - kursy kadry i płace, księgowość, archiwista, obsługa kas fiskalnych, - kursy przedstawiciela handlowego, - kursy w zakresie usług kosmetycznych i fryzjerskich, opiekuna osób starszych i dzieci.
5	Forma i sposób wsparcia	<p>Szkolenia. Pożyczki szkoleniowe. Studia podyplomowe. Zwrot kosztów uzyskania świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Stypendia szkoleniowe. Zwrot kosztów dojazdu na szkolenie. Zwrot kosztów zakwaterowania i wyżywienia. Refundacja kosztów badań lekarskich. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.</p>
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni i poszukujący pracy w celu zmiany zawodu i/lub kwalifikacji
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy. Instytucje szkoleniowe.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	<p>Skierowanie na szkolenie 2 435 osób bezrobotnych. Skierowanie na studia podyplomowe 50 osób. Nabywanie nowych umiejętności lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych przez 2 500 osób. Podniesienie atrakcyjności zawodowej dla pracodawców.</p>
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny - projekt „Bądź aktywny zawodowo”, PFRON

Działanie 4.6. Organizacja miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010

2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.6. Organizacja miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych
4	Cel i uzasadnienie działania	Prace interwencyjne mają na celu umożliwienie bezrobotnemu podjęcie zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Odbywa się to poprzez zawarcie umowy między Starostą i pracodawcą, a następnie skierowanie osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy do świadczenia pracy. Taka forma pomocy bezrobotnemu stwarza możliwość powrotu na rynek pracy. Pracodawca zyskuje pracownika o obniżonych kosztach pracy w związku z refundacją przez urząd pracy części kosztów wynagrodzenia i składki ZUS przez okres wynikający z zawartej umowy.
5	Forma i sposób wsparcia	Pośrednictwo pracy. Doradztwo zawodowe. Prace interwencyjne. Zwrot kosztów dojazdu do miejsca pracy.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni i poszukujący pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Pracodawcy
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Skierowanie do prac interwencyjnych 340 osób bezrobotnych. Nabycie doświadczenia zawodowego przez 340 osób.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych

Działanie 4.7. Organizacja miejsc pracy w ramach robót publicznych

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	4. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy
3	Nr i nazwa działania	4.7. Organizacja miejsc pracy w ramach robót publicznych
4	Cel i uzasadnienie działania	Roboty publiczne są to prace organizowane we współpracy z urzędem pracy przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej a także spółki wodne i ich związki. W ramach tej formy zatrudniany jest skierowany bezrobotny przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.
5	Forma i sposób wsparcia	Pośrednictwo pracy. Doradztwo zawodowe. Roboty publiczne. Zwrot kosztów dojazdu do miejsca pracy.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni i poszukujący pracy
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie

8	Partnerzy	Gminy. Organizacje pozarządowe. Spółki wodne.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Skierowanie do robót publicznych 1 000 osób bezrobotnych. Pobudzenie aktywności zawodowej i zmiana postaw życiowych w grupie 1 000 osób. Wsparcie organizatorów przy realizacji ich zadań statutowych.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, rezerwa Fundusz Pracy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Priorytet V. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym

Cel priorytetu

Ułatwienie dostępu do rynku pracy.

Zwiększenie potencjału zawodowego i społecznego, kompetencji edukacyjnych, poprzez udział w kursach i szkoleniach, nabycie umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy.

Zatrudnienie pracowników socjalnych w ramach upowszechniania aktywnej integracji.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i ich otoczenie wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Z powodu bezrobocia, często długotrwałego, tracą nabyte wcześniej uprawnienia lub ich umiejętności dezaktualizują się.

Działania wspierające młodzież w uzupełnieniu wykształcenia i zdobyciu zawodu, w szczególności poprzez wychowanie do pracy.

Cel zakłada aktywizację społeczną i zawodową ludzi młodych, zwłaszcza tych, którzy nie posiadają szans rozwoju oraz są zagrożeni patologiami społecznymi.

Sposób realizacji

Priorytet będzie realizowany przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie i organizacji pozarządowych działających w obszarze rynku pracy z wykorzystaniem następujących form pomocy:

- usługi wspierające aktywizację zawodową, tj. organizację i finansowanie usług doradcy zawodowego,
- kierowanie i finansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych,
- organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych.

Doradcy zawodowi będą ustalać indywidualne ścieżki reintegracji zawodowej, w oparciu o indywidualne predyspozycje beneficjenta oraz kierować na odpowiednie szkolenia aktywizujące i kursy zawodowe. Wsparciem objęte będzie również otoczenie osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działanie 5.1. Aktywna integracja

Poddziałanie 5.1.1. Promocja integracji społecznej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010

2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.1. Aktywna integracja
	Nr i nazwa poddziałania	5.1.1. Promocja integracji społecznej
4	Cel i uzasadnienie działania	Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji wśród osób bezrobotnych; podniesienie samooceny klientów, pomoc w obraniu ścieżki integracji zawodowej zgodnej z indywidualnymi predyspozycjami; umiejętność poruszania się po rynku pracy oraz nabycie umiejętności pełnienia ról społecznych.
5	Forma i sposób wsparcia	Praca socjalna. Poradnictwo zawodowe. Wsparcie psychologiczne. Umożliwienie zdobycia kwalifikacji zawodowych. Wsparcie finansowe.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Klienci MOPS w Częstochowie - osoby bezrobotne lub niepozostające w zatrudnieniu, w wieku aktywności zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym, oraz otoczenie ww. osób (w szczególności członkowie rodziny)
7	Instytucja wdrażająca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Zwiększenie motywacji i wyrobienia nawyków związanych z pracą zawodową wśród klientów MOPS poprzez pracę socjalną. Zmiana, nabycie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych uzyskanym dyplomem lub zaświadczeniem: – 140 osób uzyska certyfikaty lub zaświadczenia ukończenia szkolenia, – 140 osób ukończy indywidualną pracę z doradcą zawodowym.
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny, poddziałanie 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, budżet Miasta

Działanie 5.1. Aktywna integracja

Poddziałanie 5.1.2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.1. Aktywna integracja
	Nr i nazwa poddziałania	5.1.2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej
4	Cel i uzasadnienie działania	Zostanie uruchomiony Klub Integracji Społecznej, którego celem będzie ograniczanie i łagodzenie skutków marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania zmierzające do zapewnienia im bezpieczeństwa socjalnego, aktywizacji zawodowej i pomocy w rozwoju osobistym.

5	Forma i sposób wsparcia	Przygotowanie i prowadzenie szkoleń i warsztatów oraz grup wsparcia. Umożliwienie korzystania z komputera z dostępem do internetu w celu poszukiwania pracy.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Klienci MOPS w Częstochowie - osoby bezrobotne lub niepozostające w zatrudnieniu, w wieku aktywności zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym.
7	Instytucja wdrażająca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Promocja aktywności zawodowej. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu klientów biorących udział w projekcie.
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny, Budżet Miasta

Działanie 5.1. Aktywna integracja

Poddziałanie 5.1.3. Działalność Klubu Aktywizacji Zawodowej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.1. Aktywna integracja
	Nr i nazwa poddziałania	5.1.3. Działalność Klubu Aktywizacji Zawodowej
4	Cel i uzasadnienie działania	Celem Klubu Aktywizacji Zawodowej jest aktywizowanie klientów MOPS w Częstochowie znajdujących się w trudnej sytuacji zawodowej, głównie poprzez pomoc w znalezieniu pracy.
5	Forma i sposób wsparcia	Treningi umiejętności interpersonalnych. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą. Nauka sporządzania dokumentów aplikacyjnych.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Klienci MOPS w Częstochowie - osoby bezrobotne lub niepozostające w zatrudnieniu, w wieku aktywności zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym.
7	Instytucja wdrażająca	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie
8	Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Nabycie przez osoby bezrobotne umiejętności poruszania się po rynku pracy. Zwiększenie się pewności siebie przez osoby bezrobotne.
10	Źródło finansowania	Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie (w ramach budżetu Miasta)

Działanie 5.1. Aktywna integracja

Poddziałanie 5.1.4. Centrum Integracji Społecznej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010

2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.1. Aktywna integracja
	Nr i nazwa poddziałania	5.1.4. Centrum Integracji Społecznej
4	Cel i uzasadnienie działania	Celem działania jest usamodzielnienie osób wykluczonych społecznie i wyprowadzenie ich poza system pomocy społecznej poprzez zatrudnienie socjalne realizowane dzięki zajęciom z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.
5	Forma i sposób wsparcia	Reintegracja społeczna – warsztaty psychologiczne i terapeutyczne, indywidualne spotkania z psychologiem, spotkania z doradcą zawodowym, pracownikiem socjalnym. Reintegracja zawodowa – warsztaty krawieckie, warsztaty komputerowe. Warsztaty w zakresie zakładania działalności gospodarczej oraz prowadzenia spółdzielni socjalnych.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Bezrobotni pozostający bez pracy co najmniej 24 m-ce. Osoby bezdomne. Uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających (po leczeniu). Chorzy psychicznie (po leczeniu). Zwalniani z zakładów karnych, uchodźcy.
7	Instytucja wdrażająca	Akcja Katolicka Archidiecezji Częstochowskiej
8	Partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników CIS. Zaktywizowanie społeczne i zawodowe osób wykluczonych społecznie – 14 osób ukończy zajęcia w ramach reintegracji społecznej i zawodowej.
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny

Działanie 5.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży
Poddziałanie 5.2.1. Świetlice środowiskowe

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży
	Nr i nazwa poddziałania	5.2.1. Świetlice środowiskowe
4	Cel i uzasadnienie działania	Rozwijanie umiejętności i wzrostu kompetencji społecznych osób w wieku 15-18 lat. Aktywizacja młodzieży gimnazjalnej oraz kadry pedagogicznej gimnazjów w celu uchronienia uczniów przed zjawiskiem wykluczenia społecznego.
5	Forma i sposób wsparcia	Zajęcia pozalekcyjne z matematyki i języka angielskiego w 5 świetlicach środowiskowych. Wsparcie w postaci poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego (dyżury psychologa).

6	Grupa docelowa beneficjentów	Młodzież gimnazjalna
7	Instytucja wdrażająca	Polski Komitet Pomocy Społecznej w Częstochowie
8	Partnerzy	Częstochowskie Towarzystwo Ognisk Wychowawczych, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Wsparcie w formie zajęć pozalekcyjnych oraz poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego dla grupy 210 osób. Aktywizacja młodych ludzi w obszarze ekonomii społecznej. Zmniejszenie nieusprawiedliwionych godzin nieobecności na zajęciach szkolnych o 10% dla ogółu uczniów objętych pomocą. Zmniejszenie ilości nieodrobionych zadań domowych o 10% dla ogółu podopiecznych. Zwiększenie aktywności na lekcji o 5% dla ogółu uczniów.
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny, poddziałanie 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Działanie 5.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży
Poddziałanie 5.2.2. Ochotnicze Hufce Pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	5. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym
3	Nr i nazwa działania	5.2. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży
	Nr i nazwa poddziałania	5.2.2. Ochotnicze Hufce Pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Pomoc młodzieży w uzyskaniu i podwyższeniu wiedzy ogólnej i kwalifikacji zawodowych oraz objęcie młodzieży zagrożonej i niedostosowanej społecznie wychowaniem, profilaktyką i resocjalizacją.
5	Forma i sposób wsparcia	Mobilne Centrum Informacji Zawodowej – poradnictwo i informacje zawodowe dla młodzieży. Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży: – badania i diagnozowanie lokalnego rynku usług edukacyjnych i rynku pracy, – merytoryczne wsparcie jednostek OHP zlokalizowanych na terenie swojego działania w zakresie organizowania przez te jednostki kształcenia i zatrudnienia uczestników OHP, – organizowanie szkoleń zawodoznawczych, – prowadzenie pośrednictwa pracy dla bezrobotnej młodzieży i osób poszukujących pracy, – organizowanie krótkoterminowego zatrudnienia uczniów i studentów, – organizowanie aktywnych form wypoczynku i pracy młodzieży, – przyjmowanie wniosków pracodawców o zawarcie umowy o refundację kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu

		<p>przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, a także dokonywania wstępnej oceny i weryfikacji wniosków.</p> <p>Młodzieżowe Biuro Pracy – pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz krótkoterminowe zatrudnianie uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów.</p> <p>Klub Pracy – cykliczne dyskusje, odczyty, i prelekcje z problematyki postaw i zachowań młodzieży w różnych sytuacjach życiowych; zajęcia instruktażowe z zakresu efektywnych form i sposobów poszukiwania pracy, aktywizacji zawodowej, praw i zasad rządzących rynkiem pracy.</p>
6	Grupa docelowa beneficjentów	Młodzież gimnazjalna, licealna, studenci
7	Instytucja wdrażająca	Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy
8	Partnerzy	Terenowy Oddział Stowarzyszenia Ochotniczych Hufców Pracy w Częstochowie
9	Rezultaty i zakładana efektywność	<p>Prowadzenie na terenie miasta Częstochowy 5 form wsparcia adresowanych do młodych ludzi wchodzących na rynek pracy.</p> <p>Wsparcie merytoryczne i szkoleniowe 600 osób - młodzież gimnazjalna, licealna, studenci.</p> <p>Przyrost kompetencji i umiejętności młodych osób wchodzących na rynek pracy.</p>
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny

Priorytet VI. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług

Cel priorytetu

Pomoc techniczna - stałe uzyskiwanie wiedzy o rynku pracy, potrzebnych zawodach i kwalifikacjach, a w rezultacie zapewnienie przedsiębiorcom pracowników zgodnie z ich oczekiwaniami.

Szerzenie wiedzy o rynku pracy i skuteczne oddziaływanie na jego sprawne funkcjonowanie. Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych, jako podmiotów ekonomii społecznej przyczyniających się do zmniejszania obszaru wykluczenia społecznego, powstawania „przyjaznych” miejsc pracy oraz do rozwoju społeczno-gospodarczego Częstochowy.

Stale podnoszenie jakości pracy wszystkich instytucji rynku pracy, otoczenia biznesu oraz organizacji pozarządowych.

Sposób realizacji

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- stały monitoring rynku pracy i analizę danych oraz wyciąganie wniosków i reagowanie na zmieniającą się sytuację na bieżąco,
- zwiększenie wiedzy i umiejętności organizacji pozarządowych działających w obszarze ekonomii społecznej,
- wzmocnienie potencjału realizacyjnego organizacji w oparciu o profesjonalizację pracowników i liderów tego sektora,
- doskonalenie i szkolenie pracowników wszystkich służb publicznych w zakresie umiejętności współpracy z osobami zagrożonymi bezrobociem i bezrobotnymi.

Działanie 6.1. Diagnoza potrzeb edukacji zawodowej w subregionie częstochowskim

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.1. Diagnoza potrzeb edukacji zawodowej w subregionie częstochowskim
4	Cel i uzasadnienie działania	Uzyskanie diagnozy potrzeb kształcenia zawodowego w aspekcie wymagań regionalnego rynku pracy oraz zapobieganie niedostosowaniu oferty kształcenia zawodowego do rynku pracy. Dostarczenie informacji o potrzebach i tendencjach rozwojowych lokalnego rynku pracy, identyfikacja zawodów deficytowych.
5	Forma i sposób wsparcia	Przeprowadzenie pogłębionego i wielopłaszczyznowego badania uwzględniającego potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy, w kontekście wymogów pracodawców, jakie będą stawiane przed przyszłymi pracownikami. Szerokie rozpowszechnienie uzyskanych wyników poprzez konferencję zamykającą i dystrybucję publikacji.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Szkoły i uczelnie. Instytucje szkoleniowe. Pracodawcy.
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Dostosowanie wykształcenia młodzieży, do obecnego zapotrzebowania na rynku pracy. Ograniczenie bezrobocia spowodowanego niemożnością podjęcia pracy z powodu nieodpowiednich kwalifikacji zawodowych. Realizacja zapotrzebowania na zgłaszane przez pracodawców umiejętności i kwalifikacje.
10	Źródło finansowania	Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) oraz budżetu państwa (15%)

Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Poddziałanie 6.2.1. Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010

2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu 6.2.1 Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych
4	Cel i uzasadnienie działania	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Częstochowy w zakresie profesjonalizacji i skuteczności działań sektora pozarządowego.
5	Forma i sposób wsparcia	Organizacja szkoleń i doradztwa. Informowanie organizacji o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji. Organizowanie szkoleń i konsultacji z zakresu pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Nieodpłatne udostępnianie pracowni komputerowej oraz internetu organizacjom pozarządowym. Wydawanie NGO rekomendacji i opinii do wniosków. Promowanie programów, na które można uzyskać środki ze źródeł zewnętrznych. Wspieranie powstających organizacji pozarządowych. Stwarzanie udogodnień organizacjom w dostępie do lokali na prowadzenie działalności pożytku publicznego, poprzez nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń będących w dyspozycji Centrum, w celach odbywania spotkań, seminariów, szkoleń, konferencji, wystaw itp.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Organizacje pozarządowe
7	Instytucja wdrażająca	Gmina Miasto Częstochowa
8	Partnerzy	Lokalne organizacje pozarządowe
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Podniesienie kwalifikacji częstochowskich organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności. Wsparcie lokalowe organizacji. Zaktywizowanie organizacji w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. 2 000 osób uczestniczących w 40 szkoleniach, warsztatach, spotkaniach. 20 porozumień dotyczących korzystania z zasobów Centrum 40 osób ukończy indywidualną pracę z doradcą zawodowym.
10	Źródło finansowania	Budżet Miasta Częstochowy, Europejski Fundusz Społeczny

Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
Poddziałanie 6.2.2. Partnerstwo dla Częstochowy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług

3	Nr i nazwa działania	6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
	Nr i nazwa poddziałania	6.2.2 Partnerstwo dla Częstochowy
4	Cel i uzasadnienie działania	Celem działania jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprzez zwiększenie wiedzy i umiejętności organizacji pozarządowych działających w obszarze ekonomii społecznej, profesjonalizacja kadry tych organizacji oraz promocja dobrych praktyk w tym zakresie na terenie miasta Częstochowy
5	Forma i sposób wsparcia	Szkolenia z zakresu podejmowania działań partnerskich w obszarze ekonomii społecznej (budowanie grup samopomocowych, nowych rozwiązań prawnych, pozyskiwania środków zewnętrznych, animowania działań lokalnych itp.). Doradztwo w zakresie prawnym, księgowym oraz animowania działań lokalnych. Wizyta studyjna (dobre praktyki w zakresie ekonomii społecznej na terenie woj. śląskiego). Promocja częstochowskich organizacji pozarządowych poprzez organizację konferencji, prowadzenie portalu
6	Grupa docelowa beneficjentów	Organizacje pozarządowe
7	Instytucja wdrażająca	Gmina Miasto Częstochowa
8	Partnerzy	Brak
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Podniesienie kwalifikacji częstochowskich organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności. Bieżąca pomoc doradcza organizacji. Uaktywnienie organizacji pozarządowych w obszarze ekonomii społecznej. 60 osób – odbiorcy szkoleń zakresie podejmowania działań w obszarze ekonomii społecznej. 80 osób korzystających z doradztwa w zakresie prawa, księgowości i animowania działań lokalnych w obszarze ekonomii społecznej. Stworzenie grupy 15 osób uczestniczących w bloku szkoleń mających animować działalność organizacji w obszarze ekonomii społecznej. Stworzenie 3 grup i przygotowanie ich do powołania spółdzielni socjalnych.
10	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Społeczny

Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Poddziałanie 6.2.3. Wsparcie ekonomii społecznej

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
	Nr i nazwa poddziałania	6.2.3. Wsparcie ekonomii społecznej

4	Cel i uzasadnienie działania	<p>Rozwijanie sektora ekonomii społecznej, poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji podmiotów ekonomii społecznej w zakresie podstaw prawnych, finansowych, marketingowych, zarządzania, zarządzania projektem, pozyskiwania finansowania.</p> <p>Ponadto podnoszenie wiedzy instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej w zakresie ekonomii społecznej oraz wskazanie możliwości działania i wsparcia dla tego sektora.</p> <p>Integracja jednostek działających na terenie całego województwa śląskiego w zakresie kompleksowego wsparcia na rzecz sektora ekonomii społecznej, utworzenie sieci wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także zainteresowanie społeczności lokalnych kwestiami ekonomii społecznej i możliwościami wynikającymi z tego rodzaju aktywności.</p>
5	Forma i sposób wsparcia	<p>Szkolenia stacjonarne i wyjazdowe.</p> <p>Doradztwo z zakresu prawa, finansów, przygotowania projektów/wniosków oraz pomocy w budowaniu strategii.</p> <p>Seminaria ukierunkowane na informowanie o działalności wszystkich jednostek, w tym instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej, zmierzających do wymiany informacji i współpracy w zakresie wsparcia sektora ekonomii społecznej.</p> <p>Warsztaty partnerskie, które przyczynią się do nawiązania współpracy pomiędzy instytucjami z danego obszaru geograficznego.</p>
6	Grupa docelowa beneficjentów	<p>Spółdzielnie socjalne.</p> <p>Spółdzielnie pracy.</p> <p>Spółdzielnie inwalidów i niewidomych.</p> <p>Organizacje pozarządowe.</p> <p>Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z 24.04.2003 r. o pożytku publicznym i wolontariacie.</p>
7	Instytucja wdrażająca	Fundacja Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia w Dąbrowie Górniczej
8	Partnerzy	<p>Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.</p> <p>Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach.</p> <p>Izba Przemysłowo Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego.</p> <p>Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości.</p> <p>Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST” w Katowicach.</p>
9	Rezultaty i zakładana efektywność	<p>Liczba inicjatyw z zakresu ES wspartych z EFS – min. 60 jednostek uzyska wsparcie w ramach projektu (ukończenie udziału w min. 1 formie wsparcia).</p> <p>Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ES – wsparcie w ramach projektu uzyska min. 150 osób z instytucji ES.</p> <p>Liczba instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej wsparta w ramach projektu (dot. tylko konferencji, seminariów) – min. 10.</p> <p>Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej (dot. konferencji i seminariów) – min. 30.</p>

10	Źródło finansowania	Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.2.2, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) oraz budżetu państwa (15%)
----	---------------------	---

Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
Poddziałanie 6.2.4. Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
	Nr i nazwa poddziałania	6.2.4. Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego
4	Cel i uzasadnienie działania	Zwiększenie poziomu świadomości potencjalnych projektodawców w zakresie możliwości i zasad ubiegania się o środki z EFS
5	Forma i sposób wsparcia	Bezpłatne informacje, szkolenia, animację, doradztwo oraz seminaria i konferencje
6	Grupa docelowa beneficjentów	Wszystkie instytucje z regionu częstochowskiego, realizujące projekty współfinansowane z EFS, bądź zamierzające w przyszłości aplikować o środki z tego funduszu
7	Instytucja wdrażająca	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.
8	Partnerzy	Brak
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Planowana liczba instytucji objętych działaniami Regionalnego Ośrodka EFS: – 40 organizacji pozarządowych, – 45 szkół (podstawowych, gimnazjalnych i innych), – 195 podmiotów będących projektodawcami do EFS z gmin wiejskich, wiejsko-miejskich i miast do 25 tys. mieszkańców. Planowane działania Regionalnego Ośrodka EFS: – 37 szkoleń (kluczowych i specjalistycznych), – 2 partnerstwa na rzecz rozwoju, – 8 partnerstw projektowych, – 825 godzin doradztwa ogólnego, – 90 godzin doradztwa specjalistycznego.
10	Źródło finansowania	Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet X Pomoc techniczna, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) oraz budżetu państwa (15%)

Działanie 6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Poddziałanie 6.2.5. Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej instytucji otoczenia biznesu

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.2. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu
	Nr i nazwa poddziałania	6.2.5. Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej instytucji otoczenia biznesu
4	Cel i uzasadnienie działania	Wzmocnienie sieci Instytucji Otoczenia Biznesu, poprzez wprowadzenie nowej usługi o charakterze proinnowacyjnym, świadczonej przez te Instytucje przedsiębiorcom. Wzmocnienie sieci IOB, przełoży się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorców
5	Forma i sposób wsparcia	Wprowadzenie nowej usługi o charakterze proinnowacyjnym do katalogu oferty IOB, jaką będzie audyt potrzeb marketingowych
6	Grupa docelowa beneficjentów	Instytucje otoczenia biznesu
7	Instytucja wdrażająca	Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach
8	Partnerzy	Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Bielsku-Białej. Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Gliwicach.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Przeprowadzenie 40. audytów technologicznych u przedsiębiorców. Wykonanie 4. transferów technologicznych.
10	Źródło finansowania	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka; 5. Oś priorytetowa: Dyfuzja innowacji; Działanie 5.2: Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci.

Działanie 6.3. Promocja usług, instrumentów i innych form wsparcia przeciwdziałających bezrobociu

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.3. Promocja usług, instrumentów i innych form wsparcia przeciwdziałających bezrobociu
4	Cel i uzasadnienie działania	Działania informacyjno-promocyjne rozszerzą wiedzę i grupę odbiorców tych informacji na temat dostępności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie oraz zachęcą pracodawców do korzystania z tych usług i instrumentów. Promocja elastycznych i alternatywnych formy zatrudnienia oraz

		oddziaływanie na pracodawców, aby inwestowali w rozwój zawodowy swoich pracowników.
5	Forma i sposób wsparcia	Ulotki o usługach rynku pracy. Monitor informacyjny PUP. Informacje w środkach masowego przekazu. Strona internetowa PUP. Publikacje własne. Konferencja.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Pracodawcy. Bezrobotni.
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Państwowa Inspekcja Pracy w Częstochowie. Organizacje pracodawców w Częstochowie. Urząd Miasta Częstochowy. Agencje zatrudnienia w Częstochowie. Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie. Pełnomocnik Prezydenta Miasta Częstochowy ds. Organizacji Pozarządowych.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Zwiększenie zainteresowania ofertą PUP i innych instytucji działających na rzecz aktywizacji rynku pracy
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, budżet Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

Działanie 6.4. Wsparcie i profesjonalizacja publicznych służb zatrudnienia

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.4. Wsparcie i profesjonalizacja publicznych służb zatrudnienia
4	Cel i uzasadnienie działania	Poprawa jakości i skuteczności świadczonych usług i działań na rzecz uczestników rynku pracy. Wzrost poziomu kompetencji zawodowych pracowników przekładać się będzie na poziom zadowolenia odbiorców korzystających z usług. Wzrost zatrudnienia.
5	Forma i sposób wsparcia	Szkolenia (m.in. coaching, e-learning). Studia podyplomowe. Warsztaty umiejętności. Uczestnictwo w konferencjach. Wizyty studyjne.
6	Grupa docelowa	Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Urząd Miasta w Częstochowie. Jednostki szkoleniowe.

9	Rezultaty i zakładana efektywność	Wzrost poziomu wiedzy i kompetencji. Wdrażanie standardów usług rynku pracy. Zindywidualizowane podejście do klienta. Stosowanie metod pracy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i narzędzi. Wzrost zatrudnienia o 15 osób.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, Budżet PUP w Częstochowie, EFS – projekt „Aktywność – jakość – praca”

Działanie 6.5. Monitoring i analiza rynku pracy

Karta zadaniowa Działania

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Nazwa programu	Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010
2	Nr i nazwa priorytetu	6. Pomoc techniczna – monitoring rynku pracy, promocja działań, profesjonalizacja usług
3	Nr i nazwa działania	6.5. Monitoring i analiza rynku pracy
4	Cel i uzasadnienie działania	Prowadzenie bieżącej analizy i diagnozowanie potrzeb determinujących strukturę popytu na pracę. Monitoring rynku pracy pozwala określić jego słabe i mocne strony. Badania i analizy mają służyć prowadzeniu kreatywnej i skutecznej polityki rynku pracy oraz zaspokajaniu potrzeb jego interesariuszy.
5	Forma i sposób wsparcia	Badania. Analizy. Diagnozy.
6	Grupa docelowa beneficjentów	Pracodawcy. Bezrobotni. Instytucje otoczenia biznesu. Instytucje szkoleniowe. Organizacje pozarządowe.
7	Instytucja wdrażająca	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
8	Partnerzy	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Szkoly i uczelnie. Pracodawcy. Instytucje rynku pracy.
9	Rezultaty i zakładana efektywność	Informacja nt. zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Informacja nt. kierunków kształcenia zawodowego. Opracowania nt. podaży i popytu na pracę. Miesięczne, półroczne, roczne analizy i opracowania o rynku pracy. Wyniki badań i ekspertyz z zakresu rynku pracy. Segmentacja rynku pracy i definiowanie grup najbardziej potrzebujących.
10	Źródło finansowania	Fundusz Pracy, budżet Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie

V. Efekty realizacji Programu

Program aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010 korzystnie wpłynie na lokalny rynek pracy. Przede wszystkim poprzez działania informacyjno-promujące zwiększy się liczba osób mających lepszy dostęp do usług instytucji rynku pracy. Wdrożone najnowsze technologie teleinformatyczne usprawnią komunikację urzędów z jego klientami oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w aktywną politykę rynku pracy.

Prowadzone badania i analizy pozwolą na wprowadzenie nowych rozwiązań, które będą odpowiedzią na zmieniającą się strukturę bezrobocia. Pomogą instytucjom sprostać nowym wyzwaniom i zapobiegać skutkom spowolnienia gospodarczego. Bieżący monitoring rynku pracy określi grupy osób, które wymagają szczególnego wsparcia. Dodatkowo wyposaży w wiedzę na temat potrzeb ze strony pracodawców. W oparciu o posiadane dane i możliwości, które daje realizacja programu będą podejmowane działania zaspakajające potrzeby beneficjentów. Znane będą oczekiwania przedsiębiorców, co do kwalifikacji i doświadczenia ich potencjalnych pracowników, a także czynniki warunkujące znalezienie pracy. Wówczas łatwiej będzie można oddziaływać na lokalny rynek pracy, lepiej dostosowywać kierunki szkoleń osób bezrobotnych pod oczekiwania przedsiębiorców, a tym samym przyczynić się do zmniejszenia stopy bezrobocia na lokalnym rynku pracy.

Doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w instytucjach rynku pracy wpłynie na podniesienie jakości obsługi klientów tychże instytucji. Ponadto pozwoli dostosować metodologię pracy do potrzeb dzisiejszego klienta, który wymaga zindywidualizowanego podejścia i kompleksowej pomocy. Zdobytą wiedzę i umiejętności przeszkoleni pracownicy wykorzystają do kreatywnego działania na rzecz swoich klientów w obrębie posiadanych kompetencji.

Działania zawarte w niniejszym programie będą wspierać rozwój częstochowskiego rynku pracy. Formy wsparcia zastosowane wobec osób bezrobotnych i pracodawców pozwolą na zaktywizowanie częstochowskiego rynku pracy. Przyczynią się do tego, że osoby bezrobotne wzmocnią poczucie własnej wartości i będą zdolne do pełnienia ról społecznych. Ponadto odnajdą swoje miejsce na rynku pracy i będą się realizować zawodowo, a osoby o cechach przedsiębiorczych rozpoczną działalność gospodarczą. Pracodawcy skorzystają z możliwości zatrudnienia osób w pełni przygotowanych do wykonywania pracy na określonych stanowiskach. Dodatkowym bodźcem dla tworzenia nowych miejsc pracy będzie czynnik finansowy, o który będą mogli wnioskować pracodawcy.

Program poprzez współdziałanie różnych instytucji i organizacji doprowadzi do ulepszenia komunikacji między nimi, wypracowania strategii działania. Uzyskane efekty będą miały znaczący wpływ na postrzeganie w społeczeństwie współdziałających ze sobą podmiotów. Ponadto będzie oddziaływał na politykę społeczno-gospodarczą miasta Częstochowy. Wpłynie na ulepszenie metod postępowania władz samorządowych i różnych instytucji w celu podjęcia wewnętrznych działań na rzecz zwalczania bezrobocia. Pokaże efekt synergii, czyli wspólny wysiłek może dać większy efekt niż suma jednostkowych działań. Tworzenie nowych miejsc pracy i zwiększanie zatrudnienia powinno stać się procesem długoterminowym, wspieranym przez całe społeczeństwo.

Podsumowanie

W pierwszej części programu aktywnego łagodzenia skutków bezrobocia w mieście Częstochowa w latach 2009-2010 zostały przedstawione czynniki mające negatywny wpływ na lokalny rynek pracy. Po wnikliwej analizie wysnuto wnioski, które były podstawą do opracowania niniejszej strategii i przyjęcia działań przeciwdziałających wzrostowi liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia w mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim. W związku z tym w dalszej części programu wspólnie z partnerami rynku pracy opracowano metodykę postępowania na rzecz przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia. Przyjęte w nim rozwiązania będą skutkować poprawą sytuacji wśród osób będących w trudnej sytuacji zawodowej oraz społecznej.

Realizacja zintegrowanych działań na rzecz osób bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy oraz wykluczeniem społecznym, przez partnerów programu przyczyni się do:

- wsparcia procesu tworzenia nowych miejsc pracy,
- wzrostu liczby pozyskanych ofert pracy poprzez aktywną współpracę z pracodawcami,
- wsparcia osób zagrożonych utratą pracy,
- pobudzenia i wzrostu aktywności zawodowej i społecznej osób bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy oraz wykluczeniem społecznym,
- zwiększenia motywacji i wyrobienia nawyków związanych z pracą zawodową wśród klientów MOPS poprzez pracę socjalną,
- zdobycia doświadczenia zawodowego,
- zmiany, nabycia lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych uzyskanym zaświadczeniem lub dyplomem,
- zapewnienia kompleksowej oferty wsparcia lokalnego biznesu, w tym podniesienia poziomu wiedzy w zakresie założenia i prowadzenia firmy, podniesienia poziomu bezpieczeństwa działania w pierwszym okresie funkcjonowania firmy, zwiększenia dostępu do indywidualnego wsparcia doradczego na etapie rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- zwiększenia promocji przedsiębiorczości, jako atrakcyjnej formy aktywności zawodowej,
- promocji samozatrudnienia jako sposobu na wyjście z bezrobocia.

Wartość dodaną programu stanowi:

- wyodrębnienie w ramach Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ) dla prowadzenia działalności związanej ściśle z aktywizacją zawodową i pomocą dla osób zagrożonych utratą pracy, co umożliwi większą koncentrację PUP na działaniach aktywizujących,
- utworzenie na poziomie gmin 6 lokalnych punktów informacyjno-konsultacyjnych (LPIK), które ułatwią możliwość korzystania z pomocy Urzędu,
- utworzenie Klubu Integracji Społecznej (KIS), dla osób z wykluczenia społecznego i ich rodzin,
- organizacja cotygodniowych warsztatów aktywizujących dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz nowo rejestrujących się,
- organizacja konferencji promującej elastyczne i alternatywne formy zatrudnienia oraz korzyści wynikające z posiadania przez pracodawców funduszu szkoleniowego na wsparcie rozwoju zawodowego pracowników,
- organizacja targów pracy i giełd pracy,
- wsparcie lokalne organizacji pozarządowych w postaci nieodpłatnego udostępnienia pracowni komputerowej i Internetu,
- wydawanie różnego rodzaju publikacji informacyjno-promocyjnych (informatory, biuletyny, ulotki, opracowania, analizy) w celu poszerzenia wiedzy wśród uczestników rynku pracy,
- przygotowanie kadr ośrodków pomocy społecznej, placówek szkolno-oświatowych, organizacji pozarządowych przez Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego, do aplikowania o środki z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poprzez szkolenia i doradztwo,
- wdrożenie na większą niż dotąd skalę technologii teleinformatycznych (e-urząd) w celu usprawnienia komunikacji urzędu pracy z jego klientami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w aktywną politykę pracy.
- osiągnięcie zakładanych rezultatów przez partnerów programu przy realizacji projektów opisanych w ramach poszczególnych priorytetów.

Wnioski z Programu

Dla zapewnienia osiągnięcia sukcesu przy realizacji zamierzonych działań programowych należy:

- 1) wzmocnić współpracę z firmami, szczególnie z sektora MSP, w celu zdiagnozowania potrzeb oraz zdefiniowania problemów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej,
- 2) wobec dużego zainteresowania dotacjami i wsparciem w zakresie zakładania działalności gospodarczej należy zintensyfikować działania w tym kierunku poprzez:
  - informację, promocję i szkolenia dla programów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie i Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.,
  - zwiększenie ilości środków kierowanych na te formy wsparcia, aplikując m.in. w konkursach z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- 3) opracować program specjalny dla wyłonionej grupy osób znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (m.in. kobiety i osoby po 50. roku życia) i wystąpienie o dodatkowe środki do MPiPS na warunkach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenia wykonawczego,
- 4) promować wśród pracodawców rozwiązania zawarte w programach systemowych, mające na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób w wieku 50+,
- 5) zwiększyć preferencje dla kształcenia ustawicznego i inwestowania w kapitał ludzki, czyli promować ideę „kształcenie się przez całe życie”, jako antidotum bycia bezrobotnym,
- 6) włączyć sektor organizacji pozarządowych do aktywnego działania w obszarze rynku pracy i pomocy osobom wykluczonym społecznie. Głównym zadaniem organizacji jest animowanie powstawania spółdzielni socjalnych oraz pomoc młodym osobom wchodzącym na rynek pracy. Zadanie to będzie realizowane, poprzez wykorzystanie doświadczeń zdobytych w pracy z osobami wykluczonymi społecznie oraz skuteczną absorpcję środków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

VI. Budżet programu

Numer priorytetu i celu	Fundusz Pracy (w zł)	Fundusze unijne (EFS, EFRR) (w zł)	PFRON (w zł)	Środki własne (w zł)	Budżet miasta (w zł)	Razem (w zł)
Priorytet I Wspieranie firm istniejących na rynku pracy	8 403 500	1 537 347	750 000	-	-	10 690 847
Priorytet II Promocja samozatrudnienia i tworzenia nowych firm	2 768 700	13 109 496	750 000	70 000	-	16 698 196
Priorytet III Ochrona zagrożonych miejsc pracy	100 000	-	-	-	-	100 000
Priorytet IV Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy	16 036 832	10 022 580	160 000	-	40 000	26 259 412
Priorytet V Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym	-	6 021 977	-	-	550 340	6 572 317
Priorytet VI Pomoc techniczna – monitoring rynku, promocja działań, profesjonalizacja usług	611 353	1 966 342	-	-	-	2 577 695
Koszty całkowite (w zł)	27 920 385	32 657 742	1 660 000	70 000	590 340	62 898 467

VII. Monitoring

Monitoring programu polegający na regularnych jakościowych i ilościowych pomiarach oraz obserwacjach danego procesu prowadzony będzie przez cały okres jego trwania. Analizowane będą poszczególne etapy; zgodność przebiegu programu z zakładanymi celami i formami pomocy; budżet oraz efekty poszczególnych działań.

Program będzie na bieżąco koordynowany w celu ewentualnego wprowadzenia racjonalnych zmian. Ocena będzie dokonywana kwartalnie, na spotkaniach Zespołu składającego się z przedstawicieli instytucji – partnerów Programu. Zgromadzone dane ułatwią wybór właściwych kierunków w przypadku konieczności dokonania weryfikacji przyjętych do realizacji działań, pozwolą na podjęcie kroków naprawczych lub zmianę podejścia do danego problemu.